

Startersdagen

pag. 3

TUE in project 'Gezonde steden'?

pag. 5

Thea's in opmars

Driehonderd meiden uit de vierde, vijfde en zesde klas van het VWO overspoelden vrijdag 30 september en zaterdag 1 oktober de TUE. Onder het motto 'Thea studeert techniek' proberen de drie technische universiteiten al een aantal jaren meer studentes binnen de poorten te krijgen. Een verslag in woord en beeld op pagina 11, 12 en 13.

Sierra Leone

6

Spanje

8

Vrouwelijke ingenieurs

9-11

Verder in dit nummer:

Calibre	2
Oppervlakte-onderzoek	3
Zesjes en Zevens	7
Rollenspel	22

TUE-studenten komen overal, zelfs in Sierra Leone. Christine ter Huurne, natuurkundestudente, is er geweest. Ze heeft meegewerkt aan een herbebossingsproject.

Het gaat Spanje voor de wind. Op technologisch gebied loopt het land echter nog achter. Spanje zal zijn eigen ingenieurs moeten gaan opleiden. Een groep E-studenten reisde afgelopen zomer kras door dit grote EEG-land.

Vrouwelijke ingenieurs staan vaak alleen in een mannenwereld. Carrière maken blijkt dan ook moeilijk te zijn. Men gaat er intensief over praten op twee symposia eind van deze maand 'Exacte vrouw en carrière' en 'De ZIJkant van management.'

HET SMALLE PAD VAN EEN Ingenieuze

Maandag 10 oktober
12.45 uur grote zaal

Tijdelijke huurcontracten

Te veel mensen met een hoog inkomen betalen te weinig huur. Omgekeerd betaalt de overheid veel huursubsidie aan mensen met een laag inkomen die in een dure huurwoning zitten. Om iets aan deze scheve verhouding te doen is de overheid met het plan van de tijdelijke huurcontracten gekomen: mensen verplicht laten verhuizen als hun inkomen daar aanleiding toe geeft. SG-actueel heeft de man achter dit plan, prof. dr. ir. J. van der Schaar, project-leider van de nota volkshuisvesting in de jaren '90, uitgenodigd.

Enquête Cursor

Ruim 250 TUE-studenten hebben vorige week een enquêteformulier in de bus gekregen. Cursor wil op die manier peilen hoe groot de belangstelling van TUE-studenten is voor studeren of een stage doen in het buitenland. Per abus is 2 oktober als uiterste datum genoemd om het vragenformulier

in te leveren. Dat had moeten zijn 12 oktober. Cursor verzoekt degenen die de vragenlijst nog niet ingevuld hebben, dat alsnog te doen en de enquête terug te sturen. Voor hen die het vragenformulier al weggegooid hebben is een nieuw exemplaar eventueel nog op te halen bij de redactie, hoofdgebouw 0.40. Cursor wil tevens iedereen die mee-

gewerkt heeft aan de enquête van harte bedanken.

Open dag Chemie

De open dag chemie is niet op 9 oktober, zoals in Cursor nummer 6 vermeld stond, maar op zaterdag 29 oktober.

Calibre helpt werkloze bouwkundigen

Het onderzoeksinstituut Calibre van de faculteit Bouwkunde helpt werkloze bouwkundigen aan werkervaring. Dat meldt De Toestand, het blad voor afgestudeerden van de TUE, in het derde nummer dat zojuist uit is. Eén van de redenen waarom bouwkundigen niet aan de bak komen, is dat zij te weinig automatisering in hun studie hebben opgenomen. Die ervaring kunnen zij bij Calibre opdoen. Dit instituut trekt onderzoeksvragen aan op het gebied van automatisering in de bouw. De afgestudeerden kunnen hierbij worden ingeschakeld. Het eerste half jaar staat daar geen vergoeding tegenover. Na die tijd wel, maar tot nu toe is nog niemand langer dan een half jaar gebleven omdat al eerder een betaalde baan elders werd aangeboden.

Bij Calibre ziet men deze vorm van bijscholing als een soort maatschappelijke verplichting ten opzichte van de afgestudeerden. Het effect ervan valt te vergelijken met dat van een tweede-fase-opleiding, maar dan zonder een formeel programma. De Toestand bevat verder een interview met de nieuwe rector magnificus die ervoor waarschuwt dat het een levensgrote valkuil is om de studie gemakkelijker te maken. Ook bevat het blad een verhaal met de conclusie dat het vakgebied vervoers-techniek geconcentreerd moet worden aan de TUE. Deze mening wordt ondersteund door de vervoersindustrie die ook in deze regio geconcentreerd is. De Toestand wordt alleen toegestuurd aan afgestudeerden. Andere geïnteresseerden kunnen bij de Voorlichtingsdienst een nummer komen halen.

Op tilt

Vorige week stonden de poorten van de TUE weer wagenwijd open voor de THEAdagen. U weet wel, THEAS zijn de meisjes van het VWO die kennis willen maken met de wereld van techniek. De meisjes mogen dan hier allerlei dingen doen, die gewoonlijk alleen maar door jongens gedaan worden. De achterliggende gedachte is, dat de kennis-making zodanig bevalt dat ze kiezen voor een technische vervolgopleiding. Liefst natuurlijk aan de eigen TUE. Uitgaand van de grote belangstelling voor de THEAdagen, zou haast de conclusie getrokken kunnen worden dat nu ook de techniek geëmancipeerd raakt. In hoeverre allerlei acties, zoals 'Kies exact' daar aan hebben bijgedragen, moet nog maar worden afgewacht. Theo zelf gelooft daar niet zo bijzonder in.

In ieder geval kreeg de TUE een stroom van middelbare scholieren over de vloer. Zo'n mannen- en jongensgemeenschap als hier, fleurt daar echt van op. Het is

alsof de zon plotseling binnen schijnt. Aardige, leuke en spontane meiden. En of ze nu wel of niet techniek gaan studeren, Theo zou willen dat er meer van waren. Maar ja, zegt de oma van Theo dan altijd in voorkomende gevallen. 'Een loopstraat is nog geen koopstraat.' Belangstelling hebben voor de TUE wil nog lang niet zeggen dat ze er ook komen studeren. Naast de beoogde voorlichting over allerlei zaken op de TUE zal ook het leefklimaat meetellen. Vinden ze het hier leuk, zijn er voldoende faciliteiten en voorzieningen voor meisjes en wordt hen hier een plaatsje gegund. Veel zal ook afhangen van de manier waarop ze door de mannelijke studenten geaccepteerd worden. Als gelijken of als meisjes die hautain geduld worden. Of, zoals ook nu weer bleek, als meisjes waar men zich gerust onbeschouft tegen mag gedragen. Een taai probleem bij heel wat studenten. Meisjes komen toch alleen maar op leuke dingen af. Die hoeft je

duis niet serieus te nemen, hoorde Theo vertellen. Anderen sloegen helemaal op tilt. De onbeduidende middelmatigen, die hun macho-neigingen niet konden onderdrukken. In een sfeer van gemaakte geïntimiteit was het dan ook 'meisjeskijken' in het auditorium. Echt onaangenaam werd het bij de projectmarkt in de senaatszaal. Daar moest met vrouw en macht voorkomen worden dat de jongens de zaal bestormden. En zoals een van de begeleidsters het plastisch uitdrukte: 'We moesten ze echt van de dames afhouden. Ze sprongen er gewoon op af.' Het is niet alleen de techniek die geëmancipeerd moet worden. Wat te denken van de grote groep gefrustreerde studenten? Of zou dat toch niet helpen?

Handwritten signature: TUE

'Nieuwe ondernemers waren vaak slechte studenten.'

Drie jaar geleden kwamen de eerste starters het Delta- en Omegapaviljoen op het TUE-terrein bevolken. Tien bedrijfjes groot. Hun proeftijd is inmiddels voorbij. Ze hebben het overleefd en het is tijd om te verhuizen. In hun plaats en in de nieuw gebouwde ruimte van Delta 2 (dat donderdag 6 oktober opgeleverd is) kunnen nieuwe jonge ondernemers een bedrijf beginnen. Om hen en andere starters wegwijs te maken in de wereld van het ondernemen, vond donderdag 29 september in het auditorium het symposium 'Een bedrijvig begin voor beginnende bedrijven' plaats.

Annemiek Douw

Dit in de wandelgangen 'startersdag' geheten symposium trekt ruim 200 belangstellenden. Hier van is 50% al afgestudeerd en 40% laatste-jaarsstudent.

Lucas Witkam, voorzitter van de Special Project Group leidt de sprekers in. SPC organiseert in samenwerking met de transferbureau's van de TUE en Hogeschool Eindhoven de startersdag. De boodschap van Witkam is dat in de lezingen een zekere opbouw zit. Namelijk hoe 'het moet in theorie en praktijk, het zou kunnen, het zou kunnen worden' tot 'hoe het ook kan'.

Prof.dr. Willem Bos, (bijzonder hoogleraar in de problematiek van de kleine en middelgrote ondernemingen) geeft antwoord op de vraag 'Waarom is de kleine en middelgrote ondernemer in de aandacht?' De reden is volgens hem de werkgelegenheid. Hij waarschuwt echter dat nieuwe banen ook vaak tot andere banen leiden, en er vallen ook banen weg. Toch vindt hij dat je, als er latent talent aanwezig is, moet gaan ondernemen.

Registeraccountant Jan van Zeeland (oud TUE-medewerker) be-

spreekt de verschillende facetten van het ondernemersplan. Bovendien raadt hij aan 'om op huwelijksvoorwaarden' te trouwen.

Clankbord

Anders ben je ineens de helft van het vermogen kwijt of rijk. Zo is de jonge starter ir. Hans Erdmann inderdaad getrouwd. En pas enkele weken geleden. Geheel in stijl begint hij zijn lezing dan ook met de overeenkomsten tussen een bruidstaart en zijn onderneming. Ook hij wijst op het belang

van de aanwezigheid van talent en een ondernemingsplan. Maar hij voegt er wat aan toe. Klankborden hebben. Dat werkt verhelderend, relativerend en stimulerend. 'Ondernemen betekent een risico. Het gevaar bestaat dat een ondernemer overmoedig wordt haakt drs. Jack Gijzen van DAF Trucks BV. hierop in. 'Dit geldt ook voor productontwikkeling.' Daarom is de standaard procedure bij alle belangrijke beslissingen bij DAF het organiseren van klankborden. Hierbij worden mensen van buiten de betrokken groep om reacties gevraagd. Erdmann zei al 'Een klankbord werkt verhelderend, relativerend en stimulerend.'

Communicatie

Uit Lyon komt Michel Jallas van de Agence Nationale pour la Création d'Entreprises. Een bedrijf dat in Frankrijk de oprichting van

nieuwe bedrijven promoot. Hij schetst in het Engels de situatie van de Franse jonge ondernemer. Helaas spreekt hij met zo'n accent dat het merendeel van zijn lezing niet te volgen is. Dat hij dit zelf ook weet, blijkt uit zijn schaterlachen als hij de opmerking 'communicatie is heel belangrijk' plaatst. Pas als hij zelf begint te lachen durft de zaal ook te reageren.

Wat wel duidelijk wordt, staat op sheets. Zo blijkt 20% van de nieuwe Franse ondernemers ook jong te zijn, namelijk 20 tot 30 jaar. De groep 30 tot 45 jaar bestaat uit 58%. En 25 tot 35% van de ondernemers heeft een universitair diploma. Het slagingspercentage van de ondernemingen ligt het eerste jaar op 85%, het tweede en derde jaar op negentig. En dat terwijl de nieuwe ondernemers vaak slechte studenten waren....

Tijdens het afsluitende vragenronde stelt een potentiële starter dat de hele ochtend besteed is aan waar allemaal aan gedacht moet worden. Maar zou er niet beter een lijstje kunnen bestaan met wat je absoluut niet mag doen? Bos reageert met 'het beste zou zijn om niet te beginnen.'

's Middags blijken de workshops gewoon lezingen te zijn. Gespecialiseerdere onderwerpen als de 'financiële en fiscale gezondheid in de startersproblematiek', 'sociale wetgeving en personeelsvoorzieningsaspecten' en 'computers en automatisering in de administratie' komen aan bod. Voor starters die dan nog vragen hebben is er de micro-beurs en de borrel waarbij de eerste informele contacten gelegd worden.

Fransman Michel Jallas maakt met handen en voeten duidelijk hoe belangrijk communicatie is

Nieuw hulpapparaat voor oppervlakte-onderzoek

Voor onderzoek aan oppervlakte-eigenschappen van vaste stoffen wordt gebruik gemaakt van diverse apparaten, zoals röntgenspectroscopen en elektronen- en ionenverstrooiingsapparatuur. Ieder apparaat biedt andere meetmogelijkheden. Oppervlakte-onderzoek gebeurt onder meer door analyse van de buitenste atoomlagen van die stoffen. Tot voor kort was het nagenoeg onmogelijk om een preparaat op verschillende apparaten te onderzoeken. De apparatuur staat namelijk op verschillende plaatsen binnen de TUE opgesteld en transport in de open lucht veroorzaakt vervuiling aan het oppervlak van het preparaat. Dergelijke vervuiling maakt oppervlakte-onderzoek onmogelijk. Een systeem om preparaten onder vacuüm te vervoeren is niet op de markt.

Van de redactie

Om onderzoek met een combinatie van analyse-apparaten wel mogelijk te maken heeft de faculteit Natuurkunde samen met de Centrale Technische Dienst een speciaal hulpapparaat ontworpen en gebouwd. Met het zgn. transfersysteem is het mogelijk om preparaten onder vacuüm tussen diverse analysekamers uit te wisselen.

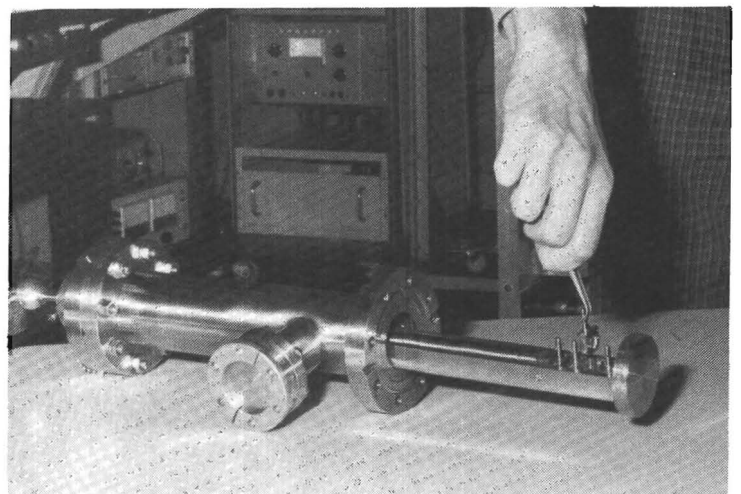
Koffer

Het idee voor het transfersysteem

is tijdens de contacten tussen de groep fysica van oppervlakken en grenslagen van de faculteit Natuurkunde en de groep heterogene katalyse van de faculteit Scheikundige Technologie geboren en door de stafgroep constructie en technologie van de CTD ontworpen en gebouwd. Het transfersysteem bestaat uit een 'koffer', waarin onder hoog vacuüm een aantal preparaten van het ene naar het andere analyseapparaat vervoerd kan worden (zie foto).

Het systeem heeft totaal een half miljoen gulden gekost. Het college van bestuur van de TUE heeft hiervoor honderdduizend gulden beschikbaar gesteld en vierhonderdduizend gulden is betaald door de Nederlandse Orga-

nisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). Wellicht gaan laboratoria, die met de TUE samenwerken, hun apparatuur geschikt maken voor aansluiting van het TUE-transfersysteem.

Het nieuwe hulpapparaat voor oppervlakte-onderzoek

In memoriam Generaal Heusdenbroeck

Als hard werkend student of ambtenaar kun je natuurlijk niet al het moois of interessants bijwonen wat SG ons voorschotelde. Cursor zou, wat mij betreft, best wat meer verslag van het geboedene mogen brengen. Natuurlijk, grote namen, zo af en toe, komen in het ED, maar die hebben meestal weinig schokkends te vertellen. Maar een onbekende filosoof uit het hoge noorden kan juist iets zinnig zeggen dat waard is om koud te doen. Of ander voorbeeld: de klanke op dinsdag 27 sept. in de aula, keurig van 12.45 tot 13.30 uur. Niet het obligate popgroepje voor de jonkies of die oubollige dixieland voor ouwe knakkers. Net er tussenin: een repertoire uit de tijd dat Deetman nog op, wat toen heette, het kakschooltje zat. Met titels, hem op het lijf geschreven: Straighten up and fly right, Life could be a dream, Hit that jive Jack, enz. Dat in een optreden à la Manhattan Transfer of Wall Street Crash en een geluid in de buurt van de Gigantjes, lekker zwaaiend en zwetend. Enlast but not least: een geluidsinstallatie die achter op de fiets kan. Zelfs helemaal onversterkt, zingend midden in de zaal. Drie toeters, gitaar, bas, drums. Twee vrouwen en vier mannen van een leeftijd waarop vele menen met van die dingetjes in de oren te moeten lopen (ik weet nooit of

dat nou is omdat hun oren al naar de klote zijn of omdat ze bang zijn om aangesproken te worden). Een verademing na het elektronische geweld dat meestal losbreekt (zoals bijv. op het lustrumfeest, niet te geloven die luidsprekers). Voor een lekker muziekje een naam om (bij de PV) te onthouden: In Memoriam Generaal Heusdenbroeck.

B. Praal

Waarom geen Philips ?

Onlangs heb ik tot mijn verbazing moeten constateren dat de TV monitoren in de collegezaal van E-hoog vervangen waren door exemplaren van het merk Sony. Bij navraag wie binnen de faculteit E voor die onzalige beslissing verantwoordelijk was werd mij meegedeeld dat het hier een besluit van de Dienst Interne Zaken betrof.

Ook in andere collegezalen zijn of zullen Sony monitoren worden geplaatst. Verder werd mij verteld dat met de vervanging van de monitoren ook zeer kostbare bouwkundige voorzieningen nodig waren. Dit omdat de monitoren in omvang en gewicht zoveel bleken af te wijken van de oorspronkelijke Philips monitoren. Waar is toch de 'common sense' op onze TUE? Hoe komt men ertoe om de Europese elektronica-industrie en met name Philips NV- op deze manier een slag in het gezicht te geven? Philips is nota bene de enige fabrikant op het gebied van consumentenelektronica, die nog overeind is gebleven onder de moordende Japanse concurren-

tieslag. Als Philips op dit terrein ook het loodje zou moeten leggen, heeft Japan de felbegeerde monopoliepositie verworven. In dat geval zal ons straks wel worden verteld welke spullen, van welk merk en tegen welke prijs wij kunnen aanschaffen! Hoe kan men op de TUE onze eigen multinational zo verloochenen?

Alhoewel de TUE er steeds naar gestreefd heeft om de eigen identiteit te behouden, is zij als instituut toch zeer verplicht jegens Philips. Denk maar eens aan de voorvechtersrol die de Philips top destijds heeft gespeeld bij de vestiging van de TUE.

Verder organiseert Philips de jaarlijkse Holstlezing en steunt zij in belangrijke mate de Stichting Universiteitsfonds Eindhoven. Bovendien verschaft het Philips-bedrijf jaarlijks vele stage- en afstudeerplaatsen aan TUE studenten. Kennelijk heeft men op de TUE nog niet geleerd dat bij zaken doen zeker geldt: voor wat, hoort wat! Ik vraag me zelfs af of er in het betreffende geval wel aan Philips is gevraagd om een concurrerende offerte te doen, dan wel dat de order zonder meer bij Sony is geplaatst.

Voor het feit dat voortaan bij vele lezingen en bijeenkomsten op de TUE de genodigden uit het Europese bedrijfsleven tegen Sony monitoren moeten aankijken kan ik mij als TUE-medewerker slechts ongelukkig voelen. Als privé persoon blijf ik me verwonderen over zoveel gebrek aan solidariteit met de eigen industrie, resulterend in een voorgaand verlies van arbeidsplaatsen binnen de Europese Gemeenschap.

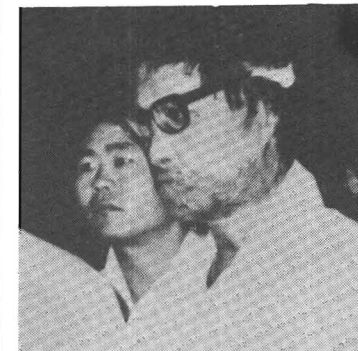
Ir. A.P. Verlijdsdonk

Levenslang

Soh Sung

In april 1971 wordt de, toen 26-jarige, Soh Sung samen met zijn broer Soh Joon-shik gearresteerd. Ze zijn op dat moment student aan de Nationale Universiteit van Seoel. Ze worden beschuldigd van spionage, het optreden als 'agenten-provocateurs' voor Noord-Korea en het bezoeken van dat land. Tijdens zijn rechtzaak ontkent Soh Sung de meeste aanklachten. Wel gaf hij toe in Noord-Korea te zijn ge-

weest. Hij beweerde ook dat hij gemarteld is door Zuidkoreaanse veiligheidsagenten, om een valse bekentenis los te krijgen.

Het proces van Soh Sung wordt uitgesteld. De student moet in het ziekenhuis behandeld worden aan ernstige brandwonden. Deze had hij blijkbaar opgelopen bij een poging tot zelfmoord na een ondervraging. Later verklaart Soh Sung dat hij op deze manier de ondraaglijke mentale en fysieke pijn probeerde te voorkomen. In oktober 1971 spreekt de Districtsrechtbank het vonnis uit: doodstraf. In hoger beroep wordt dit later omgezet in levenslang. Soh Joon-shik, Sung's broer, komt in mei vrij.

1988, zeventien jaar later. Soh Sung is inmiddels 43 jaar. Hij bevindt zich in de gevangenis van Taejon-Choongnam. Voorzover bekend is bij Amnesty International zijn de aanklachten van spionage nooit bewezen. De veroordelingen zijn gebaseerd op bekentenissen die door martelingen zijn verkregen. Volgens Amnesty werden de broers enkel gearresteerd vanwege hun belangstelling voor Noord-Korea en hun mening over de Koreaanse hereniging.

Dit is het tweede van een aantal verhalen over studenten die vermoord, vermist of zonder een eerlijk proces vastgezet zijn. De gegevens erover worden verstrekt door Amnesty International. Contactpersoon in Eindhoven van Amnesty is Marjan Driessen (tel. 438422).

Symposium wetenschap en defensie

Vrijdag 14 oktober organiseert de Bestuurscommissie 'Vredescentrum TUE' een symposium over Wetenschap en Defensie. Op dat symposium zal de relatie tussen beide aan de orde worden gesteld vanuit de achtergrond dat wetenschap zou moeten bijdragen aan het bevorderen van vrede en veiligheid. Er zijn drie sprekers, afkomstig van het ministerie van Defensie, TNO en een wetenschappelijk instituut voor Vredes- en Veiligheidsvraagstukken.

De TUE-commissie verwacht uit de discussie aanzetten te krijgen voor het stimuleren van onderzoeks- en onderwijsactiviteiten op het gebied van vrede en veiligheid, hetgeen zij als haar hoofdtaak beschouwt. De commissie wil daarnaast deze eerste bijeenkomst gebruiken om zichzelf en haar eerste activiteitenplan te presenteren.

De bijeenkomst is voor ieder gratis toegankelijk. Ze wordt gehouden in collegezaal 2 van het auditorium.

U-raad vergadert over HTS'ers

Maandag 10 oktober vergadert de universiteitsraad. Op de agenda staan mededelingen van het college van bestuur (CvB) over wijzigingen in de regelingen van de bestuurscommissies Contacten Bedrijfsleven en Wetenschapswinkels. Tevens kondigt het CvB de start aan van twee nieuwe aio-opleidingen, te weten een ontwerpersopleiding Technische Informatica en een onderzoekersopleiding Fundamentele Werktuigbouwkunde. Tenslotte vergadert de U-raad over de wenselijkheid en de mogelijkheden om op de TUE te komen tot tweejarige ir-opleidingen voor afgestudeerde hbo-ingenieurs. Dit, naar aanleiding van schriftelijke vragen hierover van de U-raad aan het CvB (dat, zoals bekend, steeds een afwijzend standpunt heeft ingenomen op dit punt).

De vergadering begint om 16.00 uur in de Dorgolozaal (bestuursgebouw) en is zoals gebruikelijk openbaar.

DE ZELFMOORDEN IN DE HAVENSTRAAT

Het cellen-tekort moest worden opgelost. De door Korthals Altes gedicteerde snelheid kostte doden: de zelfmoorden in de nieuwe gevangenis Havenstraat, Amsterdam.

Annie M. G. Schmidt bedankte Hans Chr. Andersen voor zijn prijs. In VN: hoe. De betrouwbaarheid van condooms daalt dramatisch in combinatie met glijmiddelen op oliebasis. Afbraak in een wip, onderzoek. Max Blokzijl hield de NSB-radiopraatjes. In VN hoe zijn luisteraars toen reageerden. Vanuit Calais en vanuit Dover wordt nu gegraven aan de Tunnel Onder Het Kanaal. Maar zullen beide partijen elkaar bereiken?

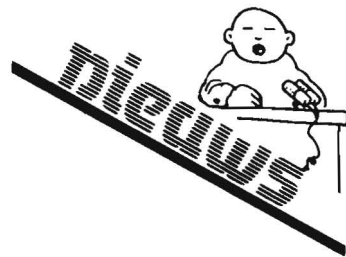
DE MOORD OP DE ZUIVERE ZANGSTEM

In de kleurenbijlage: van Caruso tot Pavarotti, hoe operahuis en platenmaatschappij eendrachtig overgingen tot moord op de zuivere zangstem. Ook: de Guardian Angels van New York. Voorzitter: de Vereniging van Verlegen Mensen. Boeken: het venijnige leven van Truman Capote. Maarten 't Hart.

Lees naast uw krant Vrij Nederland

GGD-directeur ir. Klute

TUE bij WHO-project 'Gezonde Steden' in Eindhoven betrekken

Opnieuw is de gemeente Eindhoven in de prijzen gevallen. Kreeg ze vorig jaar de nationale milieuprijs, dit jaar heeft ze internationale erkenning voor haar gezondheidsbeleid ontvangen. Want de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft Eindhoven tot één van de kernsteden in haar mondiale 'Healthy Cities'-project aangewezen. Dit project is toegespitst op de gezondheidsproblematiek in de grote steden. Uitgangspunt is om mensen te stimuleren hun eigen gezondheid actief te bewaken. Bij de invulling van het project speelt de Gemeentelijke Gezondheidsdienst uiteraard de hoofdrol, ook in Eindhoven. Directeur ir. Ellen Klute wil daarbij de TUE inschakelen.

Harrie Quispel

'Een technische universiteit kan naar mijn mening zeker haar steentje bijdragen. En wellicht heeft de TUE al links op internationaal niveau, misschien zelfs wel met de Wereldgezondheidsorganisatie. Dat wil ik gaan onderzoeken. Ik heb het voornemen om contact te leggen met het IPO, het Instituut voor Perceptie-Onderzoek. En met de Technische Werkwinkel Gezondheidszorg.'

Radicale breuk

Het project 'Healthy Cities', 'Gezonde Steden' heeft de WHO opgezet in het kader van een bredere actiestrategie. Deze is erop gericht de wereldbevolking een gezonde levenshouding bij te brengen en de omgeving hierop af te stemmen. Sinds tien jaar is dit het hoofdthema van dit orgaan van de Verenigde Naties. Hieraan is de naam 'Health for All in 2000' meegegeven. Aanvankelijk viel er bij de lidstaten scepsis en dus ook terughoudendheid te bespeuren, maar uiteindelijk hebben ze de doelen en uitgangspunten allemaal onderschreven. Dit betekent een behoorlijk radicale breuk met het traditionele denken over gezondheidszorg. De beperkte medische opvatting over gezondheid, sterk natuurwetenschappelijk getint, werd ingeruild voor een veel ruimer begrip, dat bijvoorbeeld ook sociale, economische en planologische aspecten omvat.

Een centraal thema is de gedachte gezondheid vanuit het positieve te benaderen. Dus niet het ziek-zijn is het startpunt maar het leiden van een leven dat de lichamelijke gesteldheid niet aantast. Of om het in termen van de WHO te zeggen: 'Gezondheid is een goed, dat mensen samen produceren, voor zichzelf en voor anderen.'

Houding

Maar terwijl er over de basisfilosofie unanieme overeenstemming bestaat, is dat met de uitwerking beslist nog niet het geval. Directeur Klute geeft haar visie.

'Met dit WHO-project willen we bij mensen een houding aankweken waarin ze weten, dat ze zelf de mogelijkheid hebben om hun gezondheid in stand te houden of te

bevorderen. In plaats van de houding, om het maar even in uitersten te stellen, van: als ik iets mankeer ga ik wel naar de dokter. Gekozen is voor grote steden, omdat hier nu eenmaal heel wat factoren zijn die de gezondheid voortdurend bedreigen. Je leeft er in een redelijk vervuild milieu, door het verkeer, door de industrie. Stedebouwers denken doorgaans wel aan vlotte verkeersdoorstroming, maar niet aan kinderen die voor de deur willen spelen. De hoeveelheid parken en plantsoenen is dikwijls meer iets van representatie dan van het geven van een bepaalde functie daaraan voor bewoners. En ga zo maar door. Dat soort zaken komen in het 'Gezonde Steden'-project aan de orde.'

Honderd steden

Inmiddels doen over de honderd steden uit de geïndustrialiseerde wereld aan 'Healthy Cities' mee. Klute: 'Azië en de ontwikkelingslanden zijn ook bezig zich aan te sluiten. De laatsten doen al mee als toehoorder. Want die hebben

natuurlijk een heel andere problematiek. Je moet ook eerlijk zijn: het gaat hier duidelijk om een welvaarts-project. Je hebt al een stad, je hebt al voorzieningen en je probeert het beter te krijgen. Terwijl men in ontwikkelingslanden,.... nou ja, kijk maar weer naar Bangladesh, naar Sudan, hoe beroerd men er daar voorzit. Wel denk ik, dat het toch zin heeft om de kennis die binnen het project wordt opgedaan, naar allerlei andere steden door te sluisen. En dan zijn ze wel minder ver, maar dan kun je juist een versnelling bewerkstelligen.' In Nederland is er ook al een aantal gemeenten bij het project betrokken. Een nationaal netwerk omvat reeds rond de twintig deelnemers. Eindhoven is de enige die vanwege reeds ontplooiden activiteiten tot kernstad is gebombardeerd en zodoende een voorbeeldfunctie voor andere plaatsen in de wereld heeft gekregen. In het buitenland is nog eens een twintigtal van dergelijke steden te vinden.

Gezondheidswijzer

De Brabantse Lichtstad heeft haar internationale erkenning gekregen, omdat 'onze Dienst behoorlijk voorop heeft gelopen in het ontwikkelen van een gemeentelijk beleid zoals dat de WHO voor ogen staat', aldus Klute. Ze wijst in dit verband onder meer op de 'Gezondheidswijzer', een informatie-winkel waar mensen al bijna vijf jaar elke werkdag met de meest uiteenlopende

sociaal-medische vragen terecht kunnen. Ook noemt ze de ondersteuning van zelfhulpgroepen, die al weer geruime tijd bij de GGD kind aan huis zijn. En een derde actiepunten is het bevorderen van gezond gedrag in het onderwijs waarvoor onlangs weer een campagne is gestart, ditmaal samen met zeven andere Westeuropese steden.

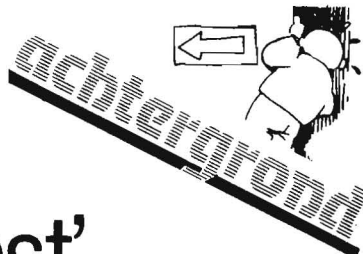
Hier zal het echter niet bij blijven. Er staan nieuwe plannen op stapel, zoals de opzet van een informatienetwerk met bibliotheken en de ontwikkeling van een zogenaamd 'expertsysteem' met begrijpelijke en direct toegankelijke informatie. En het voornemen om de bevolking over de bevordering van haar eigen gezondheid mee te laten praten. Klute: 'We willen de inwoners van Eindhoven vragen hiervoor mogelijkheden, maar vooral beperkingen te noemen, zodat wij ons beleid daarop kunnen afstemmen. Hierbij willen we heel gericht te werk gaan, via kranten, hoorzittingen, buurthuizen, prijsvragen, enzovoorts. Dit gaat op het eind van dit jaar zijn beslag krijgen, dat wil zeggen wanneer de gemeenteraad toestemming geeft. En zeker dan, maar ook nu al plegen wij als GGD eigenlijk geen gezondheidszorg, maar scheppen we voorzieningen voor de mensen om actief met hun gezondheid om te gaan. Liefst op een zodanige manier, dat ze niet te fanatiek worden. Want teveel met je gezondheid bezig zijn is ook niet alles'.

Met de voorlichting via de Gezondheidswijzer aan de Tesselschadelaan 2 doet de gemeente aan preventieve gezondheidszorg. Mede hierom is Eindhoven uitgekozen tot kernstad van het Healthy Cities project.

Natuurkunde-studente twee maanden naar Sierra Leone

'We zijn zelfs een dag met een minister op stap geweest'

Sierra Leone, niet veel mensen zullen weten waar dat ligt. Christine ter Huurne, studente natuurkunde aan de TUE weet het maar al te goed. Het ligt aan de West-Afrikaanse kust, een flink eind onder Marokko. Om precies te zijn, tussen Guinee en Liberia. De studente heeft daar een maand aan een herbebossingsproject meegewerkt. Veel gezien en veel meege- maakt, samen met een vriendin. Koken op een houtvuurtje, wassen in de rivier en met twintig mensen in een landrover.

Rianne Jansen

Ter Huurne is naar een werk- kamp geweest met de organisatie SIW, voluit SIW Internationale Vrijwilligersprojecten. Die club zet elke zomer een aantal werkkampen in Nederland op poten, zoals het opknappen van een jeugdher- berg of het knotten van wilgen. Een aantal jongeren die vrijwillig samen aan een nuttig project werken. Daarnaast zendt de stichting jongeren uit naar verge- lijkbare werkkampen in het bui- tenland, georganiseerd door zusterorganisaties. Naar het Oostblok, Amerika en ook naar Afrika.

Apartheid

Afrikagangers worden goed voor- bereid op hun reis. Christine ter Huurne daarover: 'Je leert vooral omgaan met andere culturen, je denkt na over de relatie tussen de eerste en derde wereld, je praat over voeding en omgaan met apartheid.' Die voorbereiding vindt plaats op een aantal avon- den en weekenden.

De natuurkundestudente is in totaal twee en halve maand weggeweest. Ze heeft een maand bomen geplant en is daarna rond gaan trekken in Sierra Leone en Guinee. 'SIW verzorgt de uitwisseling en de voorbereiding, de reis en het verblijf moet je zelf betalen.' De Afrikagangster heeft als student- assistent gewerkt om geld voor de reis te verdienen.

Houtvuurtje

'Je moet niet denken dat Sierra Leone een dor savannegebied is, het is een heel groen land. Maar de mensen gebruiken ontzettend veel hout om te koken en te bouwen. Daardoor ontstaan kale gebieden waar nieuwe bossen geplant moeten worden,' vertelt de TUE-studente over het herbebossingsproject. 'We waren met een wisselend aantal van ongeveer tien personen. Twee Nederlanders, een Engelsman, een Fransman en verder studen- ten en leraren uit Sierra Leone.' De groep vrijwilligers stond onder leiding van een Sierra Leoner ('Hij was echt de baas. Als hij iets zei, dan had je dat ook te doen'). Een schoolgebouw vormde het onderkomen. 's Ochtends was het een half uurtje lopen gebla-

zen naar de werkplek. Echt wer- ken moesten Ter Huurne en haar kornuiten maar vijf uur per dag. 'Het eten moest op een houtvuur- tje klaargemaakt worden, dus dat duurde uren. Kleren wassen en ook jezelf wassen moest in de rivier. Af en toe was er wel stromend water en licht in het dorp, maar meestal werkte het niet. Voor reparaties of gewoon gebruik is er dan geen geld'

Minister

Sierra Leone is een arm land. Enkele rijken verdienen veel geld met de handel in diamanten. Maar het overgrote deel van de bevolking is zo arm als een luis. De meesten proberen een beetje geld te verdienen met straathan- del. Maar ook het gewone leven speelt zich buiten af. Ze koken er, ze eten er, het hutje is alleen om in te slapen. Ter Huurne: 'Mensen gaan heel anders met elkaar om. Ze leven meer in groepen; pri- vacy kennen ze niet. En Afrika-

nen zijn veel vriendelijker en behulpzamer dan Nederlanders. Familie en vrienden zijn heel belangrijk. Baantjes krijg je ook het makkelijkst via via. Hoe be- langrijker je vrienden zijn, hoe belangrijker je zelf bent. Daarom kregen wij ook zo gemakkelijk contact. Want een blanke als vriend is heel interessant. We zijn zelfs een dag met een minister op stap geweest, die we langs een omweg leerden kennen. Hij heeft ons in een jeep met chauffeur en bodyguard meegenomen naar een boerderij die hij be- heerde.' Wel moest ze heel erg wennen aan het van dag tot dag leven. Plannen is een woord dat de Afrikanen niet kennen.

Landrover

Na het werk aan het project hebben Christine ter Huurne en haar vriendin, een meisje uit Groningen dat ze tijdens de voor- bereiding heeft leren kennen, nog door Sierra Leone en Guinee getrokken. 'Medevrijwilligers in het kamp hadden ons adressen ge- geven, daar konden we zo te- recht. Je was altijd welkom.' Het reizen was niet altijd even mak- kelijk. Soms is een landrover het enige vervoersmiddel. 'Daar ga je dan met twintig of meer in. Af en toe zijn de wegen zo slecht dat zelfs de landrover niet verder kan. Dan moet je met z'n allen duwen.' Tijdens het reizen moet je ook veel geduld hebben. Er zijn geen vaste vertrek- of aankomst-

tijden van bussen. ('Ze kopen hier oude lijnbussen uit Nederland op'). De douane werkt ook niet erg snel. Als je de grens overwil laten ze je rustig drie uur wach- ten. En dan de controles onder- weg. 'Telkens weer moet de politie wat geld in handen ge- duwd worden.'

Leerzaam

Maar het hoort allemaal bij reizen door Afrika. De binnenkort afstu- derende natuurkundestudente blijkt terug op een leerzame reis. 'Het is heel interessant om met een andere cultuur kennis te maken. Nu ik terugben merk ik een bereidheid om me verder voor Afrika in te zetten. De verhoudingen liggen er scheef. Je kan ook hier geen grote dingen doen, maar alle kleine dingen helpen.' Zijzelf pakt de draad op door de begeleiding van de voor- bereiding van Afrikagangers op zich te gaan nemen.

Dinsdag 11 oktober houdt SIW een informatieavond over werk- kampen in Afrika. Plaats: Cavalli- laan 169, Eindhoven. Aanvang 20.00 uur. Informatie bij Kees Kil, tel. 51 22 02.

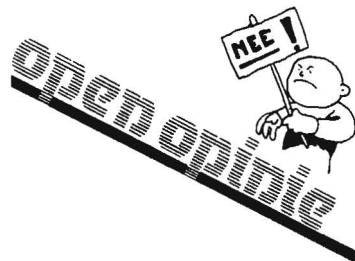

Foto extern

Christine ter Huurne aan het werk in Sierra Leone

Moeten we de achterste wagon weglaten?

Als een fabrikant van lampjes 40% van zijn produktie ziet uitvallen zal hij onmiddellijk trachten de oorzaken te achterhalen, om er iets aan te doen. Zo niet de universiteiten als het om het numeriek rendement gaat. Daar zijn twee redenen voor: het is altijd zo geweest en elders in het land is het ook zo. Wat dat betreft leven we nog in de middeleeuwen.

Jan Koning

Prof.dr. Frits Hooge opert bij de opening van het academisch jaar in september om te selecteren op de eindexamencijfers voor wis- en natuurkunde. En prof.ir. Constant Botter, de dekaan van Bedrijfskunde, adviseert in een welkomsbrief alle ingelote eerstejaars-studenten Bedrijfskunde om alsnog een andere studie te overwegen wanneer hun eindexamengemiddelde beneden 6,5 ligt. Het gaat nu niet zozeer om de timing als wel om de gedachte die hier mogelijk achter ligt.

Beslommeringen

Uit cijfers van het Bureau Studenten Psychologen van de TUE blijkt dat gemiddelde eindexamencijfers voor wis- en natuurkunde van minder dan een 7 een ongunstige prognose geven voor het behalen van het P. Dat is met name bij Natuurkunde en Wiskunde en ook nog bij Elektrotechniek en Informatica. Over alle faculteiten genomen blijkt echter dat toch nog 44% van die groep het P haalt. Dat is weinig, maar men kan die 44% toch niet zondermeer terzijde schuiven. Zeker niet, wanneer men bedenkt dat het totaal rendement van technische studies tientallen jaren lang op ongeveer 50 tot 55% lag. Vóór de tweefasenstructuur scoorde Wiskunde zelfs nooit hoger dan 37%.

Zelfs een zorgvuldig uitgekende selectie zou - afgezien van de onterecht afgewezenen - op het totale P-rendement bijzonder wei-

nig uitmaken. Het gaat immers om erg kleine aantallen. Wel zou een en ander heel wat beslommeringen en onoverzichtelijkheid bij de toelating met zich meebrengen.

Wet van Posthumus

Voor individuele studenten is een tijdige (!) en realistische voorlichting natuurlijk wel nuttig. Er speelt echter een veel fundamenteeler structureel probleem mee waardoor een dergelijke selectie totaal zinloos wordt. Het verschijnsel waar het om gaat is de wereld ingegaan onder de naam 'wet van Posthumus', genoemd naar de tweede rector magnificus van deze universiteit.

Posthumus vraagt zich af over propedeutische examens: *'Liggen de gestelde eisen bij deze examens objectief vast, of hebben de uitkomsten der beoordeling in een bepaald jaar invloed op de maatstaven der beoordeling in het volgend jaar?'* (Hij heeft gronde redenen om aan te nemen van wel). Volgt een tweede citaat. *'Uitgaande van een gegeven hoeveelheid examenstof kan een examiner zijn vragen zo stellen, en zijn beoordelingsmaatstaven zo kiezen, dat de uitspraak voor allen 'voldoende' of voor allen 'onvoldoende' wordt. Hij zou in geen van beide gevallen als ernstig, redelijk en deskundig worden beschouwd. Van hem wordt nu eenmaal verwacht, dat hij 'de middelmaat' met 'voldoende' beoordeelt en dus 'zijn cijfers eerlijk verdeelt'.* Posthumus concludeert

dan dat het op geen enkele wijze mogelijk is, 'ongeschikten' te weren uit school en universiteit: *'De 'ongeschikten' van nu bewaren het laagste gedeelte van de middelmaat ervoor, op haar beurt weer 'ongeschikt' te worden.'*

Maastrichtse model

Door het geven van onvoldoendes moet gezorgd worden dat voor dat vak zeker niet minder studiec capaciteit van de studenten geclaimd wordt dan voor een ander vak. En is er een tendens dat een vak meer status krijgt naarmate er meer onvoldoendes voor gegeven worden, waardoor dit vak het predikaat 'moeilijk' krijgt. Ook is eens gezegd dat *'hoe homogener een groep, des te kleiner zijn gemiddeld de verschillen tussen de individuen. Hoe kleiner die verschillen, des te gemakkelijker kunnen zij door toeval-meelfouten overdekt worden.'*

Men zou het probleem van numeriek rendement en selectie kunnen samenvatten in een vraag uit een intelligentietest voor kinderen van het niveau van de basisschool: als bij een treinongeluk de slachtoffers vooral in de laatste wagon zitten, kan men deze er dan niet beter aflaten. Bij het 'Maastrichtse-model' heeft men de genoemde problemen grotendeels kunnen ondervangen, waardoor deze opleiding ook een zeer hoog rendement heeft. Uit een vergelijkend onderzoek bleek de kwaliteit van deze afgeleverde studenten niet minder dan elders. Een ander onderzoek, gedaan door Bureau Studenten psychologen van de TUE, toont aan dat er geen gemiddeld verschil in intelligentie, interesse en emotionele stabiliteit is tussen studiestakers en niet-stakers. Opvallend was echter dat de studenten met de hoogste scores voor prestatie-

motivatie na een jaar allen vertrokken waren.

Vooroordeel

Vaak stuit men op het vooroordeel dat de P-fase of de studie als geheel kwalitatief selecterend zou zijn. Ik noem dit een vooroordeel omdat er tot nu toe geen aanwijzingen zijn dat dit het geval zou zijn. Het P-examen lijkt vooral te selecteren op schoolsheid, voor zover de selectie niet berust op toeval, versterkt door demotivatie. Later lijkt er geselecteerd te worden op een soort zelfwerkzaamheid van studenten, die ze later in geen enkel bedrijf meer toegestaan zal worden, behalve misschien bij instellingen waar het komen en gaan en het wel of niet afleveren van werk aan de werknemers zelf wordt overgelaten.

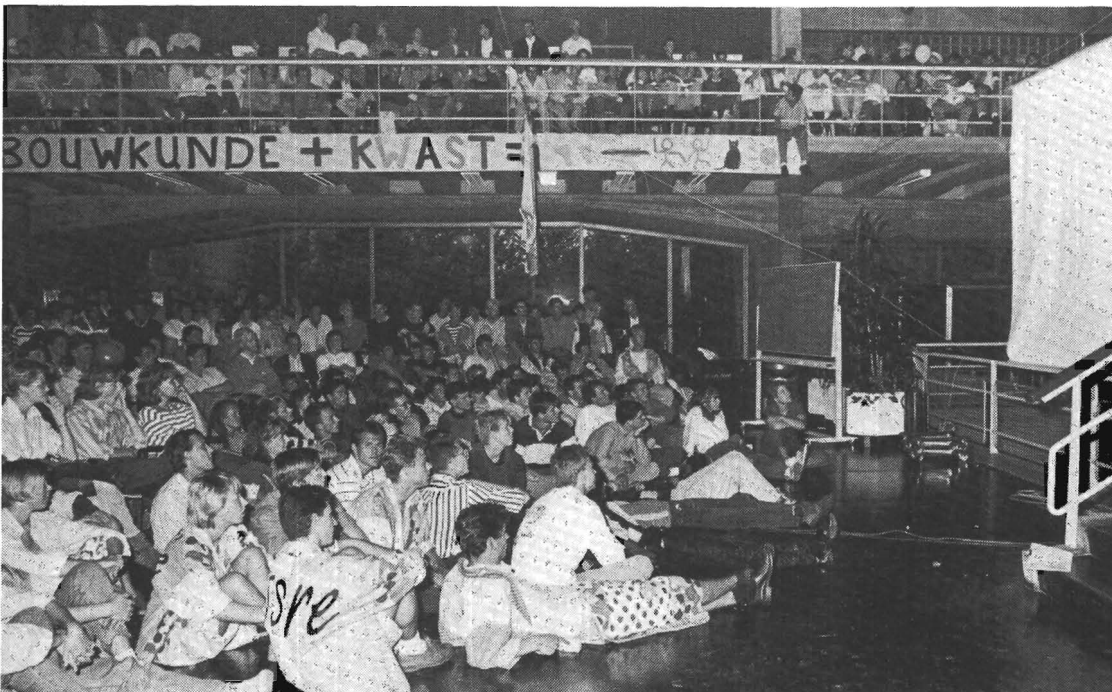
Een ander misverstand is, dat men het zou moeten hebben van het aantrekken van studenten met de 'juiste studiemotivatie' (zie beleidsplan TUE). Die 'juiste studiemotivatie' kan binnen een paar weken of maanden opgebruikt zijn. Wat studenten over het algemeen aan de gang houdt is, dat zij merken dat zij dingen dóór-krijgen, vraagstukken kunnen oplossen en - waar men dan juist bij sommige zogenaamde 'moeilijke' studies op afknappt: betrokkenheid bij mensen en maatschappij.

Koorddanser

Het eerste jaar uit de tweedefasestructuur is bedoeld als oriënterend en selecterend. Maar wie na dat jaar iets anders gaat doen, krijgt geen verlenging meer van studiefinanciering. Het is als de directeur van een circus die zegt tegen een aanstaande koorddanser: je mag wel even oefenen, maar helaas hebben we geen geld meer voor een valnet dus als je geen rijke pa hebt, kun je wat mij betreft ook doodvallen. Is het niet totaal onjuist de P-fase als een selecterende veldloop te gebruiken?

Ideaal zou zijn als dit structurele probleem opgelost kon worden volgens het Maastrichtse model. Aangenomen dat dat niet lukt zijn er toch nog heel wat lapmiddelen denkbaar. Een veel beter geregelde overgang van HBO naar universiteit en omgekeerd bijvoorbeeld. Of de regel dat zorgvuldig gekeken moet worden naar de oorzaak, wanneer voor een tentamen vaker meer dan bijvoorbeeld 25% een onvoldoende haalt. Enigzins griezelig is het, dat het lijkt of het fundamentele probleem steeds weer uit het zicht verdwijnt. Mogelijk moet hier - zoals vaker het geval is bij moeilijk oplosbare problemen - van (on)maatschappelijke verdringing gesproken worden.

Drs. Jan Koning is werkzaam bij Bureau Studenten Psychologen.

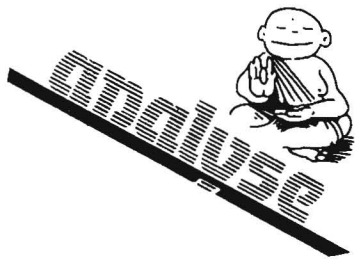

Intro '88. Vijftienhonderd nieuwe studenten. Hoeveel halen de eindstreep?

Fotopersbureau John Claessens

EG-voordeel schuilt vooral in technologie

Economische vooruitgang dreigt Spanje te verdelen

Spanje maakt een stormachtige ontwikkeling door. Mede door de aansluiting van het land bij de Europese Gemeenschap zit er de laatste jaren aardig schot in de Spaanse economie. Maar helemaal gerust op de goede afloop van de Europese eenwording is de Spaanse regering niet. Zij vroeg de EG onlangs nog om ook na 1992 voor een aantal produkten importcontingenten en tolmuren te mogen handhaven. Anders zouden 800.000 arbeidsplaatsen verloren gaan. Afgelopen zomer reisde een groep TUE-studenten van de faculteit Elektrotechniek af naar het zuiden. Een Cursor-verslaggever reisde mee en constateerde dat de 'gewone man' in Europa's grootste toeristenland nog maar weinig profiteert van de vooruitgang.

Michel van Veen

Spanje is een land met een bewogen geschiedenis. In de muren van veel oude Romeinse bouwwerken zijn kogelgaten zichtbaar, sporen van burgeroorlogen uit een recenter verleden. De herinnering aan Franco, die het land tot aan z'n dood in 1975 in z'n greep hield is nog springlevend. Met zijn dood werden een paar zwarte bladzijden van Spanje's geschiedenisboek omgeslagen en werd het startsignaal gegeven voor een inhaalmanoeuvre die de economie van het land uit het slop moest halen. Een enorme opgave, want het ontbrak zelfs aan modern onderwijs en een goede infrastructuur. De oliecrisis en de mondiale recessie van de jaren '70 maakten het de Spanjaarden niet makkelijker. Zonder enorme buitenlandse investeringen en de forse inkomsten uit het toerisme had Spanje nooit kunnen zijn wat het nu is: het EG-land met de grootste jaarlijkse economische groei.

De aansluiting bij de EG in '86 heeft grote invloed gehad op het land. Spanje wist zich in enkele jaren tijd meer in de EG te

integreren dan Engeland in vijftien jaar. Het proces van modernisering, door de socialistische regering in '82 opgestart, is er aanzienlijk door versneld. Bedroeg de inflatie aan het begin van dit decennium nog zo'n 20%, dit jaar verwacht men op 3,5% uit te komen. Een vooruitgang dus, waarover de Spanjaarden zelf erg verbaasd maar ook tevreden zijn. Een belangrijk voordeel van Spanje schuilt in de betrekkelijk lage arbeidskosten. Arbeidsintensieve massaproductie is in Spanje dus vrij goedkoop. De SEAT autofabrieken zijn daar een goed voorbeeld van. Het bedrijf werd in 1950 opgericht en wist in 25 jaar tijd uit te groeien tot een bedrijf met internationale allure. Tot 1981 was SEAT verbonden met Fiat, daarna begon men zelfstandig te produceren voor Volkswagen. In 1986 leidde dit tot overname van SEAT door VW en vandaag de dag komen niet alleen de SEAT Ibiza's uit Spanje, maar ook de VW Polo's. En dankzij de lage arbeidskosten zal dit voorlopig nog wel zo blijven.

Automatisering

Maar met computers kunnen be-

paalde dingen nu eenmaal niet alleen goedkoper en sneller, maar vooral ook beter gedaan worden. En kwaliteit speelt natuurlijk een belangrijke rol in de Europese concurrentiestrijd. Vandaar dat ook Spanje niet ontkomt aan de computer en de robot. Een groep Philips-ingenieurs is bij twee vestigingen in de buurt van Barcelona bezig met Computer Integrated Manufacturing: het koppelen van computersystemen voor productie, testen en meten.

Bij de Philips koelkastenfabriek Segad heeft men al succes geboekt met het CIM-project. De macht van de vakbonden is echter groot. Iemand op straat zetten gaat zonder instemming van de bonden niet makkelijk. Ook Philips heeft daarmee te maken. Aangezien het ontslaan van werknemers uit den boze is, is het produktievolume bij Segad flink toegenomen. Maar zelfs het warme Spanje raakt verzadigd met koelkasten en op de Europese markt is er geen plaats meer. Volgens de Nederlandse vertegenwoordiger van Philips ter plaatse is de toetreding van Spanje tot de EG dan ook te laat geweest: de koek is al verdeeld. De lampenfabriek Selez, waar het tweede CIM-project wordt opgezet, kampt met hetzelfde probleem.

Telecommunicatie

Toch heeft de late inhaalrace ook voordelen. Spanje kan nu profiteren van haar EG-partners. Gestimuleerd door het vooruitzicht van de Olympische Spelen in 1992 heeft het bedrijf Telefonica besloten de faciliteiten voor telecom-

municatie in en rondom Barcelona versneld te moderniseren. Op dit moment worden een ring van glasvezelkabels rondom de stad, een groot aantal verbindingen naar centra eruiten en een nieuwe elektronische telefooncentrale voor het drukke telefoonverkeer van de provincie Catalonie - de derde al - aangelegd. Veel van die technologie wordt geïmporteerd.

Een nog duidelijker voorbeeld van ontwikkeling dankzij buitenlandse know-how is de dochtermaatschappij van Telefonica in Madrid, Amper. Dit bedrijfje, gespecialiseerd in full costum design elektronica, maakt bij de productie van elektronische schakelingen op prints gebruik van in het buitenland afgedankte apparatuur, soms zelfs complete systemen van slechts enkele jaren oud. Amper is nu toonaangevend op de Spaanse beurs en krijgt orders uit de hele wereld.

Tegenstelling

Het gaat Spanje dus voor de wind, maar hoe lang dit nog duurt is niet te voorspellen. Op technologisch gebied loopt het nog steeds achter. Deze achterstand kan niet worden ingehaald door simpelweg technologie uit het buitenland te importeren. Spanje zal haar eigen ingenieurs moeten gaan opleiden, haar eigen technologie moeten ontwikkelen. Op de polytechnische school in Madrid wordt daar hard aan gewerkt maar de capaciteit van de school is te klein. Zeker nu de vraag sterk groeit naar specialisten zoals gepromoveerden, die inzetbaar zijn voor de research. Daarnaast zal ook gezocht moeten worden naar manieren om de hele Spaanse bevolking te laten meeprofiteren van de vooruitgang. Natuurlijk heeft lidmaatschap van de EG grote voordelen voor Spanje; het land heeft nu recht op subsidies voor verbetering van de infrastructuur en de prijzen voor de bekende Spaanse exportprodukten worden gegarandeerd. Maar de 'gewone man' heeft er nog niet veel aan. Hij merkt alleen dat de BTW omhoog gaat om het lidmaatschap van de EG te kunnen betalen en dat er plotseling premies moeten worden betaald voor de door de EG verplichte sociale voorzieningen. Bovendien beperken de positieve economische ontwikkelingen zich eigenlijk vooral tot de provincie Catalonie met Barcelona als 'bruisend wereldcentrum', zoals men de stad zelf graag noemt. De Spaanse regering zal er nog een hele kluit aan hebben om te voorkomen dat de tegenstelling tussen deze steeds rijker wordende provincie en het achterblijvende en leeglopende achterland te groot wordt.

Elektronicabedrijf Amper in Madrid fabriceert compacte schakelingen op prints.

Foto extern

Twee congressen over carrière vrouwelijke ingenieurs

Mannen wordt niet gevraagd of de kinderen vaak ziek zijn.

Eenmaal afgestudeerd staan vrouwen vaak alleen in een mannenwereld. Het blijkt voor vrouwelijke ingenieurs dan ook moeilijk om door te stromen naar hogere functies. Maar men congresseert in ieder geval uitgebreid over de carrière van de exacte vrouw. Aan het eind van deze maand zijn er twee symposia over dit onderwerp. Op zaterdag 29 oktober vindt 'Exacte vrouw en carrière' plaats, georganiseerd door NIMF (Netwerk voor Informatica, Mathematica en Fysica). En vier dagen later buigen vier ingenieurs- en beroepsverenigingen zich gezamenlijk over 'De technische zijkant van management'.

Petra van Helvoort

Het leggen van contacten tussen vrouwen, dat beoogt NIMF vooral. Op de lezingen zijn mannen van harte welkom, maar bij de workshops niet. Vrouwen kunnen zich immers geremd voelen door de aanwezigheid van een man, meent de organisatie. Het congres is duidelijk door vrouwen, voor vrouwen, over vrouwen. In het bijzonder voor vrouwen werkzaam of studierend in de natuurkunde, wiskunde, informatica en aanverwante richtingen.

Drempels

Dit in tegenstelling tot het technisch zijkant-symposium. Hier gaat het vooral over de moeilijkheden en drempels bij het verkrijgen van een baan en het doorstromen naar hogere functies centraal. Georganiseerd door een aantal beroepsverenigingen. Een congres door mannen, voor mannen, over vrouwen? Nee, zeker niet, vindt een van de organisatoren drs. W. Bakker, adjunct-secretaris van het Klvl. Hij wijst op de grote inbreng van vrouwen: zij tekenen voor de helft van de sprekers. In de zaal daarentegen verwacht hij inderdaad weinig vrouwen. Het congres is immers vooral bestemd voor managers en beleidsfunctionarissen, voor loopbaanbegeleiders en vertegenwoordigers uit politiek, werkgevers- en werknemersorganisaties. En dat zijn, erkent Bakker, in de huidige situatie helaas voornamelijk mannen. Op de studiedag in Delft zal het vooral gaan over carrièremogelijkheden, perspectief en emancipatiebeleid van bedrijven. Ook spreken enkele vrouwen, werkzaam in hogere functies, over de eigen loopbaan.

Spanningsveld

Volgens Bakker is het erg belangrijk dat het probleem van vrouwen in hogere technische functies en in het management wat meer in het daglicht komt te staan. Dit congres heeft daarom een vooral informatief karakter. Te veel mannen onderschatten de problemen die de vrouwen tijdens hun carrière tegenkomen. Bij veel bedrijven en instellingen ontbreekt bijvoorbeeld een kinderopvang. Dit is niet bij de wet geregeld en de werkgever is dus tot niets verplicht. Herintreden is binnen technische en wetenschappelijke beroepen moeilijk.

Techniek evolueert snel, en bijscholing is dan noodzakelijk. Ook hier zegt de wet niets over. De ondertitel van het symposium, 'de carrière van de vrouw in het spanningsveld tussen wetgever en werkgever', doelt op deze problematiek. Bakker: 'Het is toch flauwekul dat er bij de vrouw voortdurend naar haar privé-omstandigheden gekeken wordt.' Aan mannen wordt ook niet gevraagd of ze kinderen hebben en of deze vaak ziek zijn. Factoren als deze zouden geen rol mogen spelen bij sollicitaties of loopbaanontwikkeling, beaamt de Klvl-secretaris.

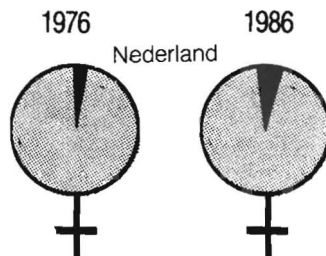
Netwerk

Het symposium 'Exacte vrouw en carrière' volgt op het symposium 'stiefdochters van Pythagoras en Archimedes' dat vorig jaar augustus plaatsvond. Daar bleek de behoefte aan een netwerk speciaal voor vrouwen studierend of werkzaam in de informatica, wiskunde, natuurkunde en andere technische studierichtingen waar vrouwen veruit in de minderheid zijn. Enkele maanden later werd dan ook NIMF opgericht, eerst als 'netwerk' maar nu een stichting in wording. Het bevorderen van contacten en uitwisselen van informatie is de doelstelling. Het

gaat dan om vacatures, ervaringen en vrouwenzaken in het algemeen. NIMF geeft een blad uit, NIMFormatie, en organiseert informele bijeenkomsten als een avondje kletsen of bijvoorbeeld ook symposia. Ir. Marianne Kerkhof, bezig met promotie-onderzoek op de TUE, is lid van de voorbereidingscommissie van het binnenkort te houden congres. Tijdens haar studie wiskunde op de TUE is zij tegen een aantal dingen aangelopen over vrouwen in een mannenwereld. Contacten tussen studentes en andere vrouwelijke medewerkers vindt zij erg belangrijk en die zijn er te weinig op de TUE, aldus Kerkhof. 'Er moet nog veel veranderen voordat mijn dochters - als ik die had - exacte wetenschappen zouden gaan studeren aan de TUE.' En over het symposium: 'De kanalen om vrouwen te bereiken werken moeilijk. Het symposium moet dat vergemakkelijken.'

Typisch mannelijk

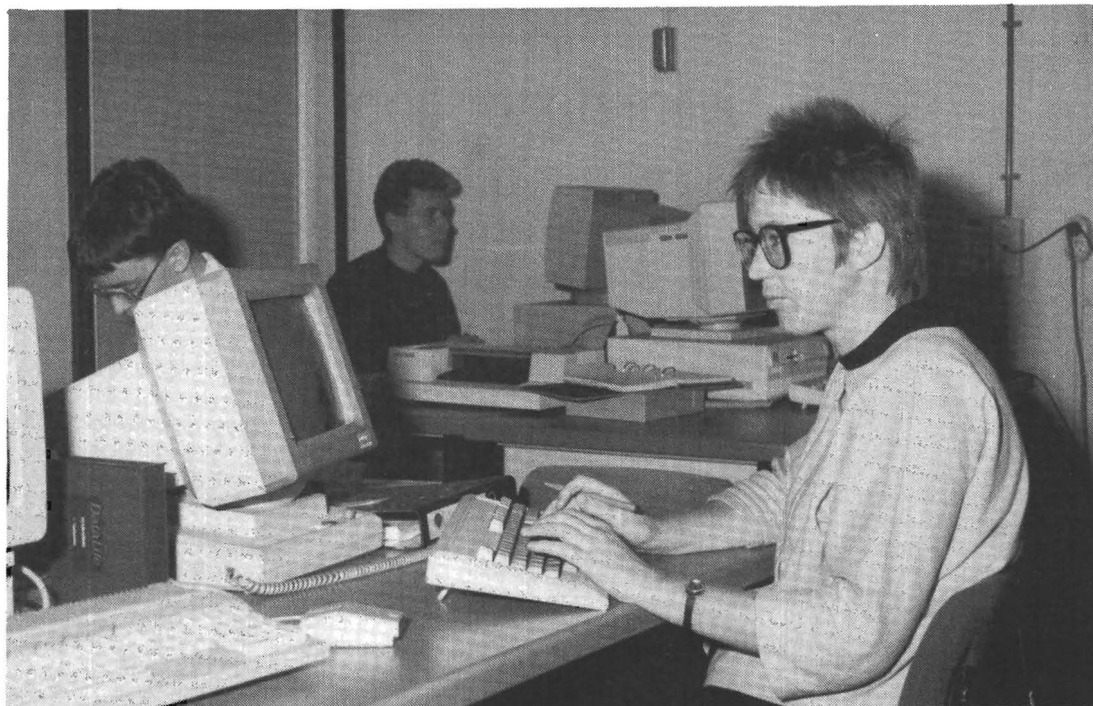
Dr. ir. Marloes van Lierop, universitair docente aan de TUE, verzorgt een van de drie ochtendlezingen in het Utrechtse café Zeezicht. Zij gaat praten over het geringe aantal vrouwen dat in de informatica werkzaam is. Dat ondanks het feit dat het een nieuw vakgebied is en dus geen jarenlang imago van 'typisch mannelijk' meedraagt. Ook bespreekt zij daar enkele succesvolle op vrouwen gerichte (informatica)projecten en de rol van de overheid en bedrijfsleven als het gaat over het nemen van initiatieven. Na de lezingen zijn er workshops en trainingen over loopbaanontwikkeling, werk en gezin en aanpas-

sing aan de 'exacte' arbeidscultuur. Als afsluiting van het symposium presenteert de stichting NIMF zich en wordt er meteen een nieuw bestuur voor NIMF gekozen.

Symposium 'Exacte vrouw en carrière'. Zaterdag 29 oktober van 10.00 tot 17.00 uur in café Zeezicht, Nobelstraat 4, Utrecht. Aanmelden voor 14 oktober d.m.v. storting op giro 3954039 t.n.v. A. v.d. Berg, Amsterdam. Kosten: voor studenten, aio's, werklozen f10,-, voor werkenden f20,-. Inlichtingen over het symposium: Marianne Kerkhof, tel. 451848 (thuis) of op de TUE tst. 3461. Inlichtingen over NIMF op de TUE: Elly Jeurissen, tst. 4452.

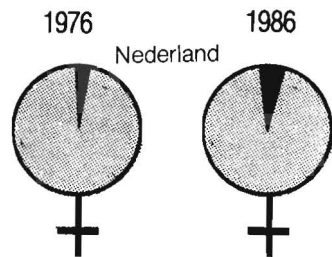
Het symposium 'De technische zijkant van management' vindt plaats op woensdag 2 november van 8.45 tot 16.30 in de aula (Senaatszaal) van de TU Delft, Mekelweg 1. Het wordt georganiseerd door het Klvl (Koninklijk Instituut van Ingenieurs), de Nederlandse Ingenieursvereniging NIRIA, de KNCV (Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging) en NILI (Nederlands Instituut van Landbouwkundig Ingenieurs). Onder de zeven sprekers o.a. minister drs. Jan de Koning van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mw. drs. Karin Adelmund, vice-voorzitter FNV. Het symposium wordt afgesloten met een forumdiscussie. Aanmelden vóór 20 oktober. Kosten: voor leden van Klvl, KNCV, NIRIA f115,-, voor niet leden f165,-, voor studenten f15,-. Inlichtingen: congresbureau Klvl, tel. 070 - 919846.

Dr.ir. Marloes van Lierop: Weinig vrouwen werkzaam in de informatica.

Ir. Karin Overdijk analyseert gegevens TUE

Groei percentage meisjes bij E, W en N nihil

De laatste paar jaar worden VWO-meisjes gestimuleerd om exact te kiezen. Ook de TUE is erg actief zoals afgelopen week met de Theadagen en met de jaarlijkse pré-intro. Het lijkt alsof deze activiteiten vruchten beginnen af te werpen. Lijkt. Want een recente analyse van Karin Overdijk toont aan dat het niet bij alle faculteiten storm loopt met meisjes, ondanks de algemene toename van vrouwelijke studenten. Bouwkunde en Scheikunde doen het goed, Bedrijfskunde en Tema ook. Maar bij 'traditionele' technische richtingen als Elektrotechniek, Werktuigbouwkunde en Natuurkunde gaat het niet beter of zelfs bergaf met de deelname van vrouwen. *'Het valt op te maken dat vrouwelijke studenten in meerderheid niet gekozen hebben voor een opleiding die hun positie op de arbeidsmarkt zal verstevigen'*, concludeert de onderzoekster.

Jasper Vink

Karin Overdijk is werkzaam bij de Vakgroep Sociale Psychologie van de faculteit Wijsbegeerte en Maatschappijwetenschappen en doet daar onderzoek naar de positie van de vrouwelijke studenten op de TUE. Een eerste rapportage werd onlangs afgerond: een cijfermatige verkenning van de verhouding tussen mannelijke en vrouwelijke studenten op de verschillende faculteiten van de TUE, uitgedrukt in een vergelijking tussen 1970 en 1985. De getallen moeten een basis vormen voor verdere onderzoek.

Achteruitgang

Deze eerste verkenning constateert, dat het percentage vrouwen onder de eerstejaars in 15 jaar tijd amper gestegen bij N (van 4% naar 5%), gelijk gebleven bij Elektrotechniek (2%) en zelfs gedaald bij Werktuigbouwkunde (van 3% naar 2%). Als er een eerstejaars meisje bij W stopt met haar studie, gaat dan ook het grapje rond 'dat wel 10% van de eerstejaars meisjes binnen een maand afvalt'. De vrij jonge richtingen Bdk (met een groei van 1% naar 17% meisjes onder de eerstejaars) en TeMa lijken juist een doorbraak te bewerkstelligen. TeMa is wat eerstejaars betreft niet te vergelijken omdat het een topstudie is, maar in 1985 telde TeMa in totaal het hoogste percentage meisjes (ruim 17%). Wat Informatica betreft (11% meisjes bij lichting '85) stelt Karin Overdijk *'dat deze studierichting er in de korte tijd van zijn bestaan in geslaagd is een redelijke belangstelling van vrouwelijke studenten op te wekken.'*

Studiesfeer

Volgens de onderzoekster ligt dat niet alleen aan de reeds meer of minder bekende oorzaken als verschil in toekomstverwachtingen of gebrek aan stimulans op de middelbare school. *'Ook het studieklimaat waarin meisjes op de TUE terecht komen, of later op de arbeidsmarkt, schrikt waarschijnlijk af'*, stelt Overdijk, die zelf in Eindhoven Bouwkunde studeerde. Zij is dan ook een

vervolgonderzoek begonnen naar 'de beleving en perceptie van de studieomgeving'. Via enquêtes onder zowel studenten als studentes wil zij antwoorden krijgen op vragen over het studieprogramma, de sfeer van de bouwkundige omgeving en de omgang met mede-studenten en docenten. Hoewel in dit onderzoek niet expliciet naar verklaringen wordt gezocht, hoopt zij zo toch enige aanwijzingen te krijgen over verschillen in studiesfeer tussen bijvoorbeeld Natuurkunde en Bouwkunde.

Ontdekkingsreis

De faculteit Natuurkunde heeft

Faculteit	1970	1985
Bouwkunde	9% (20/220)	26% (25/95)
Bedrijfskunde	1% (2/162)	17% (40/240)
Elektrotechniek	2% (5/215)	2% (5/235)
Natuurkunde	4% (5/135)	5% (5/105)
Chemische Techn.	10% (15/155)	23% (30/130)
Werktuigbouwk.	3% (5/175)	2% (5/210)
Wiskunde	2% (2/82)	33% (25/75)
Informatica	--	11% (15/135)

Een vergelijking per faculteit van de percentages meisjes onder de eerstejaars in 1970 en in 1985. Tussen haakjes de absolute aantallen meisjes in verhouding tot het aantal eerstejaars.

Ir. Karin Overdijk: Studieklimaat op TUE schrikt meisjes af

onlangs een film gemaakt over de natuurkunde in samenhang met ethische kwesties en maatschappelijke aspecten. Zij hoopt zo wat meer aan te sluiten bij de wensen van VWO-meisjes betreffende hun vervolgopleiding. Verder biedt de faculteit groepjes meisjes van de middelbare school de gelegenheid om een dagje op 'experimentele ontdekkingsreis' te gaan op de TUE. Tot slot is bij N het project 'Meisjes,

Natuurkunde en Techniek' (Ment) ondergebracht. De andere 'achterblijvende' faculteiten ondernemen - buiten de Theadagen - niets.

Theadagen en pré-intro moeten daarom volgens Overdijk zeker door blijven gaan. Zolang de vrouwen op de TU nog een uitzonderingspositie bekleden is er volgens haar geen reden om er mee op te houden. Ook de landelijke actie 'Kies Exact' waardeert ze. En ze verwacht veel van in 1990 van kracht wordende wet die zegt, dat eenieder, ongeacht geslacht, vanaf 18 jaar economische onafhankelijkheid heeft. *'Ik denk dat meisjes daardoor bij hun keuze van hun studie beroepsgerichter te werk zullen gaan. Ze zullen meer rekening gaan houden met de carrièremogelijkheden van de opleiding'*.

Nederland loopt internationaal ver achter

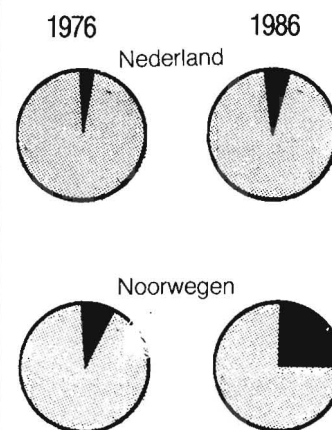
Om meer meisjes binnen de exacte wetenschappen te krijgen moet men al op vroege leeftijd, nog voor de puberteit, met reclame voor een technische studie beginnen. Verder moet er dringend gewerkt worden aan oplossingen voor problemen waarmee afgestudeerde vrouwen kampen als ze de arbeidsmarkt betreden. Dat waren de algemene conclusies op het jaarlijkse congres van SEFI, de Europese vereniging van ingenieurs-opleidingen, dat vorige maand in het Belgische Leuven gehouden werd.

Jasper Vink

Dit jaar is op initiatief van Ellen van Oost, medewerkster vrouwenstudies van de Universiteit Twente op dat grote congres ook aandacht besteed aan het lage aantal vrouwelijke studenten op technisch gebied. Ellen van Oost trachtte de verhoudingen op technische universiteiten in de diverse Europese landen te vergelijken, wat erg moeilijk is gezien het verschil in definitie van 'tech-

nische studie'. Toch bleek vooral in Nederland de verhouding tussen vrouwen en mannen in de techniek erg scheef. Bovendien is die verhouding amper veranderd in de afgelopen jaren. Van Oost belichtte enkele maatregelen die genomen worden om meer meisjes naar de techniek te halen. Zo geeft men in Noorwegen vrouwen net iets meer kans (52%) bij lotingen voor de technische studies waarvoor een numerus fixus geldt. Het blijkt dat meisjes dit als signaal zien: het

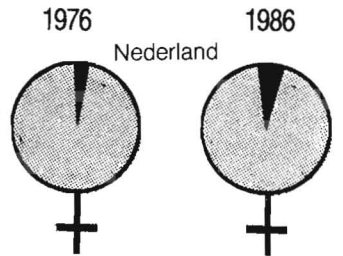
aantal aanmeldingen van vrouwen voor de lotingen ligt ineens veel hoger.

Aandeel vrouwen in technische universitaire opleidingen in 1976 en 1986 voor Nederland en Noorwegen.

Forum tijdens Thea-dagen

Geen verstandsloze sexbom maar ook geen sexloze verstandsboom

Bij een kop koffie legt staatssecretaris drs. Nel Ginjaar-Maas nog eens uit waarom speciale aandacht voor meisjes, zoals via Thea-dagen, nodig is. 'Daar zijn twee overwegingen voor. De een is de emancipatorische: gelijke kansen, en de techniek heeft veel kansen. De ander is een economische: talenten mogen niet verspild worden.' Weinig nieuws onder de zon bij het forum tijdens de Thea-dagen op de TUE, waar de bewindsvrouw het openingswoord sprak. Interessant is de discussie wel, met name door de aanwezigheid van veel ouders.

Petra van Helvoort

Voor het zaterdagprogramma van de Thea-dagen, dat begint met een forum, zijn ook de ouders uitgenodigd. Een groot aantal Thea's houden het dan al voor gezien ('Een forum? Da's toch niets voor mij!'). Jammer, want na een inleidend praatje van Ginjaar-Maas zet ir. Pieter Weeder een leuke en interessante discussie in gang over 'De toekomstmogelijkheden van de vrouwelijke ingenieur in onze maatschappij'.

Moordkuil

Ginjaar-Maas vertelt wat gemeenplaatsen over het zelfstandig worden van vrouwen, ook in de economische zin en over de geringe aantallen meisjes in technische beroepen. Cijfers heeft ze ook. 'Er zijn 13 beroepen waar 90% van de werkende vrouwen te werk is gesteld, en er zijn 69 beroepen waar minder dan 10% van de vrouwen werkt. Er is duidelijk verschil tussen mannen- en vrouwenberoepen, terwijl qua intelligentie en aanleg vrouwen niet anders zijn dan mannen,' aldus de staatssecretaris.

Aan de ouders geeft zij de raad mee: 'Ouders moeten wenen aan het idee dat hun dochter een exacte studie wil gaan doen. Maak van je hart geen moordkuil. Voor kinderen is het goed, als de ouders achter de keuze van hun kinderen staan.' En speciaal aan

de Thea's: 'Uiteindelijk moeten jullie het zelf doen. In hoge mate bepaal je zelf of je carrière wil maken of niet. Je hebt het zelf in de hand. Denk niet altijd dat het toeval is dat je iets bereikt.'

Sexbom

'Je wilt bewijzen dat je geen verstandsloze sexbom bent. Overigens wil je ook niet bewijzen een sexloze verstandsboom te zijn,' aldus ir. Truus Tiemersma-Thoone over haar manier van omgaan met de tijdens haar studie - en nu nog? - heersende vooroordelen. Dr.ir. Joost Quaker-naat toont zich zeer positief over werkende vrouwen: 'Ik heb ge-

constateerd dat het een duidelijke verbetering is, vrouwen in een team op te nemen. Dames zijn in staat een vraagstuk met gewone woorden te benaderen.' Weeder stelt vervolgens vragen aan meisjes in de zaal. Wat wil je gaan studeren? Praat je met je vader over je keuze? Op de vraag 'welke ouder is trots dat zijn dochter hier komt studeren?', reageert slechts één vader. Ook op de vraag 'wie vindt studeren hardstikke leuk', komt maar één reactie. Zo spontaan als dit meisje op de vraag reageerde, zo emotioneel reageert zij als ze een microfoon voor zich krijgt: ze klapt dicht.

Staatssecretaris drs. Nel Ginjaar-Maas in het Thea-forum: Talenten mogen niet verspild worden.

Fotobureau John Claessens

Ook aan TUD en UT weinig meisjes

De grote behoefte aan ingenieurs in de wederopbouw na de Eerste- en Tweede Wereldoorlog, heeft er in Nederland nooit toe geleid dat het aantal vrouwelijke studenten toenam. Tot 1960 was het aantal vrouwelijke studenten in Delft bijzonder laag. Slechts 1,5 procent (ongeveer 50) van de totale studentenbevolking, was vrouw. Ook in Twente niet veel vrouwen. Bij de start in 1964 schreven welgeteld vier vrouwen in, wat toen 1,6 procent van het totaal was.

Menno van Duuren/Henk Orsel

Pas tijdens de tweede feministische golf in de jaren zeventig kwam hier verandering in. Het percentage vrouwelijke eerstejaars bedroeg begin zeventig nog 1,3 procent, maar in 1975 ruim vijf procent van het totale aantal eerstejaars. Vervolgens steeg dit zelfde percentage naar 7,6 procent in 1980. Twente zat met 6 procent in datzelfde jaar in de buurt. Gedurende de jaren tachtig zette

de stijging in het aantal vrouwelijke eerstejaars in Delft zich voort van 8,3 procent (1981) tot 14,3 procent (1987). De laatste tussenstand van 1988 (de administratie is nog niet op orde) toont een stijging tot ongeveer 15,3 procent. Voor Twente loopt die reeks van 8 procent (1981) naar 17,2 procent (1987). De prognose voor dit jaar ligt echter met 14,5 procent weer beduidend lager dan vorig jaar. Het totale aantal vrouwelijke stu-

denten aan de TU-Delft ligt momenteel op meer dan vijftienhonderd. Bij uitstek populair onder vrouwen zijn de studierichtingen Bouwkunde (bijna de helft van alle vrouwelijke studenten) en Industrieel Ontwerpen, snel gevolgd door Scheikunde. Minder populair is nog altijd Elektrotechniek. Toch meldt de faculteit dit jaar verheugd een duidelijke stijging te signaleren. Duidelijk betekent in dit geval: vijf eerstejaars meer dan vorig jaar.

Twente geeft eenzelfde beeld: Bedrijfskunde met meer dan 16 procent meisjes onder de eerstejaars en Chemische Technologie (19 procent) zijn populair. Werktuigbouwkunde veel minder met nog geen 5 procent vrouwelijke eerstejaars. En onder de beginnelingen bij Elektrotechniek zijn dit jaar 3 van de 199 van het vrouwelijke geslacht.

Onderzoek studie-keuze en beroepsbeeld

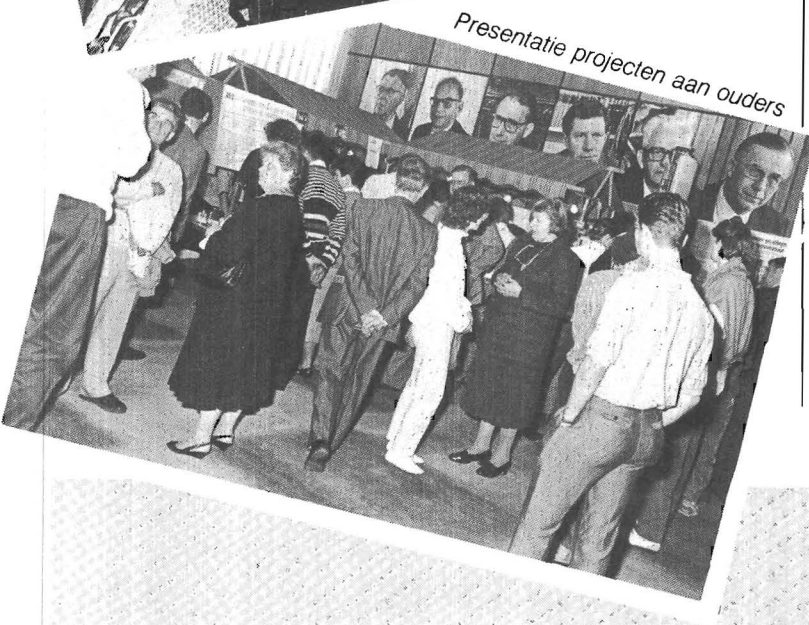
Bij Wijsbegeerte en Maatschappijwetenschappen is per 1 september een nieuwe onderzoek-medewerkster, Ria Hermanussen, aangesteld voor drie jaar. Haar taak zal bestaan uit onderzoek naar de redenen waarom jongens en meisjes na het VWO een bepaalde studie kiezen, vooral in die gevallen waar ze allen dezelfde startpositie hebben. De bedoeling is te ontdekken in hoeverre beroepsbeelden bij de studiekeuze een rol spelen. Nagegaan zal ook worden of een studie op de TUE invloed heeft op de beeldvorming van bepaalde beroepen en of eventuele veranderingen in dat beeld weer een positieve weerslag hebben op het studieverloop.

Thea studeert nog geen t

Driehonderd meiden betekent een

Waar is mijn tas?

Presentatie projecten aan ouders

Terwijl bij menig student de oogbollen uit de kassen rollen, komen de eerste Thea-dames het auditorium binnen. De heren kunnen de dames gestolen worden, want daar komen ze niet voor. Wel voor een gezellige kennismaking met de TUE. En enthousiast zijn ze. De in het roze gehulde medewerkers zitten achter een lange rij tafels om de meer dan 300 meiden te ontvangen en in te schrijven. Enigzins zenuwachtig en onzeker ('Wat moet ik doen? Waar laat ik mijn bagage? En mijn jas?') krijgen zij een roze pluuche bolletje met oogjes en voetjes opgespeld. Een auditorium vol roze wuppies, de Thea-dagen zijn begonnen.

Petra van Helvoort

Dit jaar is voor de zesde keer 'Thea studeert techniek' georganiseerd. Gedurende twee dagen kunnen meisjes van de vierde, vijfde en zesde klas van het VWO kennis maken met een van de drie technische universiteiten. Het NS-station, daar begint in Eindhoven de happening op vrijdagochtend 30 september om kwart over negen. Sandwichvrouwen begeleiden de met de trein toegestroomde Thea's over de parkeerplaats, Fellenoord en het Limbopad naar de universiteit.

Verliefd

Een gefrustreerde TU-student heeft wat moeite met de aanwe-

zigheid van zo'n driehonderd meiden. Hij probeert de aandacht te trekken door in de omroepinstallatie te melden dat er nog plaats in zijn bed is. Vanaf de trappen en over de balustrade van het auditorium worden de dames gadeslagen. De smoes is 'Ik sta hier alleen omdat het toch te druk is bij de koffie'. Na de inschrijving met koffie of thee maken de Thea's op een markt de keuze waar ze die middag mee willen werken, en vertrekken in groepjes naar de projectlokatie. De ter plekke verliefd geworden student blijft verbijsterd achter. De projecten zijn een groot succes. De een tekent met de computer, de volgende ontwerpt een huis en maakt daar een

Naar de TUE: opmars over het Limbopad

Foto intern

maar straks misschien wel

op drukte, maar het was wel leuk

maquette van, de ander bouwt een radio-ontvanger. De dames zijn zo fanatiek dat ze geen tijd hebben om de Cursor-verslaggeefster te vertellen wat ze aan het doen zijn en of ze het leuk vinden. Tot laat in de middag wordt er gewerkt. Enkele klagen nadien over 'computer oogjes' en één groep verdwaalt op het TU-terrein en raakt opgesloten in een gebouw. Op dat moment even eng, maar later kan er om gelachen worden.

Geslaagd

Coördinatrice Monique Streur kijkt terug op leuke Thea-dagen. *'Ik had geen verwachtingen en heb geprobeerd alles zo goed mogelijk te organiseren. Ik kan terugkijken op een geslaagde manifestatie. En dit is zeer zeker ook te danken aan mijn medewerkersploeg.'* De medewerkers zelf reageren vermoeid maar tevreden. *'Driehonderd meiden betekent heel wat drukte, maar het was ontzettend leuk,'* aldus één van hen. De meiden zelf? Louter positieve reacties. De verliefd geworden TU-student ziet hen misschien nog wel terug, als studentes dan.

Korte nacht

's Avonds studievoorzichting. Braaf zitten de Thea's in de collegezalen alsof ze echte studentes zijn. Het sportcentrum blijkt even later niet berekend op zoveel meiden: er mogen er telkens maar tien tegelijk het omkleedlokaal binnen, terwijl de buiten wachtende Thea's zingend de kou trotseren. Het feest in de bunker maakt echter veel goed. Een aantal meiden is wel teleurgesteld dat er weinig jongens zijn, maar het is er niet minder gezellig om. Veel deelnemsters liggen nog lang na te kletsen en giechelen in het sportcentrum. Anderen gaan liggen en slapen meteen. De discipline is groot, om half zeven staan de eersten al te douchen en om acht uur is de sporthal leeg. De koude en korte nacht deert de dames niet. Ze zijn vol lof voor de organisatie en hebben het uitstekend naar hun zin. *'Leuk en interessant'* en *'zo'n TU is zo groot en toch gezellig'* zijn veel gehoorde reacties.

Het forum: THEA's, ouders en CvB-voorzitter dr. Henk ter Heege (links) en achter de kathedraal hoofd SG drs. Pieter Weeder.

1976

1986

Nederland

Feestavond in de Zuidzaal van de Bunker

Cultuur

Henk Brokke: een 'overgeslagen' kunstenaar

'Een wereld in evenwicht'. Dat is de titel van een overzichtstentoonstelling in Museum Kempenland van beeldend kunstenaar Henk Brokke. Een man die tijdens zijn leven steeds op de achtergrond bleef. Pas sinds kort kunnen we zeggen dat hij 'ontdekt' is. De expositie betekent daarom vooral een erkenning voor deze markante persoonlijkheid.

Erik Geelen

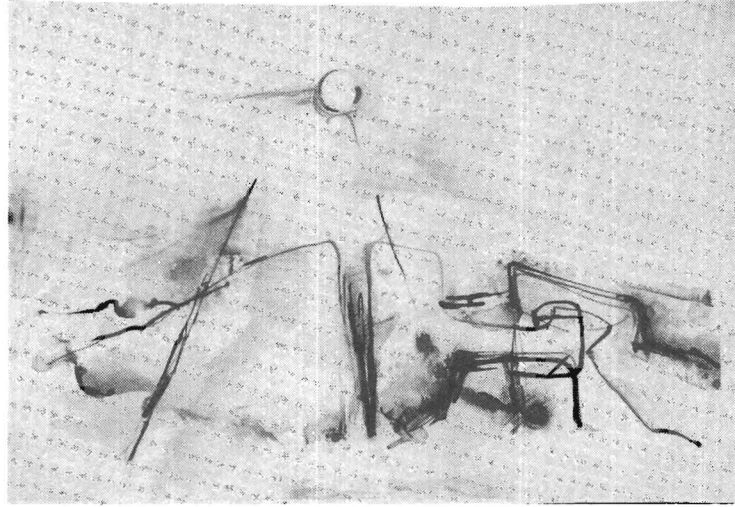
Henk Brokke is afkomstig uit Den Haag. Op zijn 18de gaat hij aan de kunstacademie in die stad studeren. In de oorlogsjaren trekt hij naar Brabant. Samen met andere uit Den Haag afkomstige schilders vormt hij daar de 'Cuykse' groep. Vanaf 1951 is hij docent tekenen in Eindhoven. Twee keer ziet de kunstenaar zijn werk bijna geheel verloren gaan.

Innerlijke rust

De eerst keer is diefstal de oorzaak, in 1964 doet een brand zijn verwoestend werk. Pas na zijn pensionering als leraar in 1979 kan Brokke zich weer hele-

maal aan zijn oeuvre wijden. Hij sterft in 1984.

Zoals bij meer kunstenaars zien we bij Henk Brokke een stijlontwikkeling van realistisch naar abstract. In de laatste fase gaat er van het werk een grote innerlijke rust uit. Een lange tijd van zoeken lijkt dan voorbij te zijn. Op 'Een wereld in evenwicht' zijn voornamelijk tekeningen en schilderijen uit die latere jaren te zien. Daarbij zijn verschillende stilleven's, en ook het indrukwekkende schilderij 'apocalyptische ruiter'. Ook enkele beelden zijn tentoongesteld. Veel mensen verbazen zich erover dat deze kunstenaar zo weinig met zijn werk naar voren is gekomen. Alexander Pola, die de expositie opende, vatte zijn

Heuvel met zon III van Henk Brokke

Foto's extern

verwondering samen met de woorden: 'Henk Brokke is niet miskend, hij is overgeslagen'. 'Een wereld in evenwicht' is nog te zien tot eind deze maand.

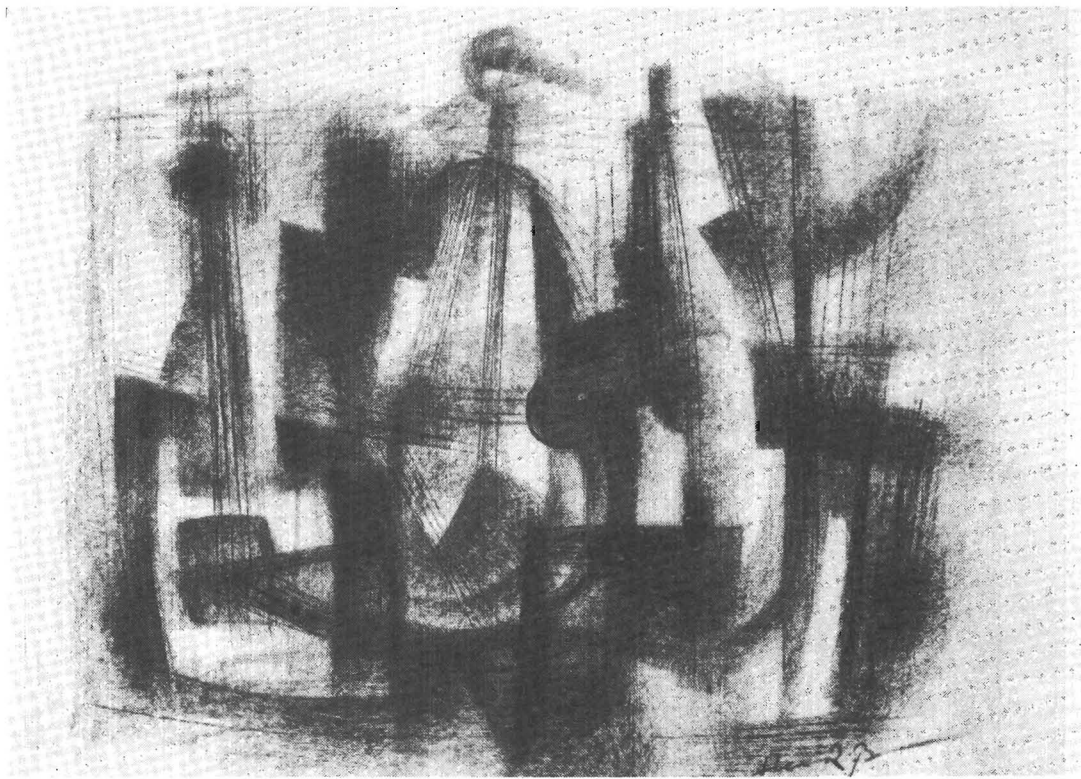
Kamagurka & Herr Seele niet al te geestig

Het Vlaamse cabaretduo Kamagurka & Herr Seele trad op 30 september op voor een halfvolle zaal in het Eindhovense Globe-theater. Door alle juichende recensies over het duo werd er veel verwacht van het tweetal maar het viel wat tegen. De eerste helft van het programma was het aanzien waard, hoewel de sketches af en toe flauw waren. De beste typetjes die de Vlamingen neerzetten waren die van de dichter Kamiel Kafka, vol

Kamagurka en Herr Seele

vuur gespeeld door Kamagurka en de knullige pater Godverdomme, op het lijf geschreven van herr Seele. Hoewel opzet, begon de stuntelige manier van optreden al gauw te irriteren. De humor was al te doorzichtig en makkelijk, vooral in de laatste sketch. De twee lazen toen moppen van het papier af en keken om welke grappen het publiek het hardst lachte. De niet-geinige werden demonstratief in de prullenmand geknikkerd. Niet geinig dus.

Snaargestalten van Henk Brokke

Nederlands Toneel speelt 'De Vrek' modern

Een opmerkelijke bewerking van het eeuwenoude toneelstuk 'De Vrek' van Molière; zo zou je deze voorstelling geregisseerd door Dirk Tanghe kunnen noemen. Tanghe, een 31-jarige Belg maakte al vorig seizoen naam met de sprankelende opvoering van 'Romeo en Julia'. Ook een heel oud stuk, maar in een zeer eigentijds jasje gestoken. Hij vertaalt het ouderwetse verhaal naar de hedendaagse tijd, zodat alles erg herkenbaar wordt.

'De Vrek' gaat over de gierigaard Harpagon (Nolle Versyp), die zijn dochter en zoon wil uithuwelijken aan mensen met veel geld. Hierdoor verspeelt hij de liefde van zijn kinderen, die zich tegen hem keren. Zelf wil Harpagon trouwen met dezelfde vrouw die zijn zoon Cleante op het oog heeft. Hiervoor roept hij zelfs de hulp in van een koppelaarster. Cleante reageert hierop door de schatkist van zijn vader te stelen, zodat hij hem kan chanteren.

Harpagon kan nu alleen nog maar kiezen tussen zijn geld en de vrouw.

Stadsschouwburg, woensdag 12 oktober, 20.15 uur. Nederlands Toneel Gent. Spelers: Nolle Versyp, Karen de Visscher, Peter van Asbroeck, Eddy Vereycken, Chris Boni e.a., onder regie van Dirk Tanghe.

Culturele agenda

Van zaterdag 8 tot en met vrijdag 14 oktober.

Schouwburg

Za 8: Het Brabants Orkest, 20.15 uur.
Za 8: Franciscan String Quartet m.m.v. Karin Lechner, 20.30 uur (globetheater).
Di 11: Muziektheater van Basil Tropical, 20.15 uur.

Brasil Tropical

Wo 12: Een moderne bewerking van de Vrek van Moliere door het Nederlandse Toneel, 20.15 uur.
Do 13: De Rotterdamse Dansgroep, 20.15 uur.
Do 13: 'De soldaat-facteur en Rachel' door de Sluipende Armoede (toneelstuk van Hugo Claus), 20.30 uur (globetheater).
Vrij 14: 'Het schommelpaar' door de Compagnie van de XXe eeuw (toneel), 20.15 uur.
Vrij 14: 'Het Stahl' door de Associatie (toneel), 20.30 uur (globetheater).

Theater POC

Do 13: Concert door het Nederlands Gamba Consort, 20.15 uur.
Vrij 14: Muziek uit de 17e en 18e eeuw door la Grande Ecurie et la Chambre du Roy, 20.15 uur.
Ma 10: 'n Hoofdstuk apart', een blijspel met Piet Bambergen en Rudi Falkenhagen, 20.15 uur.

Duwtheater

Za 8: 'Rites', een abstracte voorstelling van theater en dans, door Villa Danthe-/Lijn, 21.00 uur.

Van Abbemuseum

Zo 9 okt: 'Muziekgroep voor slagwerk', slagwerkgroep Den Haag met solist Werken, 14.00 uur.

Bergruimte

Tot en met ma 31 oktober: 'Suiker' van het Zuidelijk Toneel en toneelgroep Amal, 20.00 uur.

Filmhuis Krabbedans

Do 6 okt tot en met wo 13 okt: 'Cannot run away'. Een documentaire over vrouwenhandel, 19.30 uur. 'The dead' een film van John Huston, 22.00 uur
Zo 9 oktober: 'Oktober', over de Russische revolutie in 1917, 14.00 uur.

De Fabriek

Vrij 14 okt: Optreden (dans) van Hana Arashi (bloemenstorm), 20.30 uur.

Tentoonstellingen

Museum Kempenland

Tot en met zo 9 okt: Eindhoven en monumentale kerkgebouwen.
Tot en met zo 30 okt: 'De wereld in evenwicht', werk van Henk Brokke.

Van Abbemuseum

Tot en met zo 30 okt: Beelden van Richard Serra.

Krabbedans

Tot en met zo 9 okt: 'Albert Troost, een kunstenaarsleven vrij en monumentaal'.

Galerie 'Op 't Hemelrijken'

Tot en met 30 okt: Expositie van Teuny Tukker en Lily van de Stokker.

In 't Cafe

Tot eind okt: Expositie van Berdy Leenders over tekenen als zelfstandige kunstvorm.

Student-assistent gevraagd voor SG-Aktueel

Studium Generale zoekt per 1 januari een student-assistent voor de organisatie van het wekelijkse actualiteitencollege op maandag. Na een korte lezing van de spreker is er telkens een discussie met de zaal. De student-assistent nodigt (na overleg met de redactie) een spreker uit en verzorgt de publiciteit. Vereist is een grote interesse in actuele maatschappelijke ontwikkelingen, zelfstandig kunnen werken en een redelijk organisatie talent. De beloning komt overeen met de benodigde tijd van ongeveer 8 uur per week en bedraagt 2 eenheden. Het student-assistentenschap is voor de duur van 1 jaar. Voor verdere informatie Pieter Weeder (tst. 2634) of Ruud Roelofs (tst. 2071 of 4142).

Woensdag 12 oktober
senaatszaal - 11.45 uur

Moderne muziek

De tweede lezing in de cyclus 'moderne muziek' wordt verzorgd door Leo Samama, docent muziekgeschiedenis aan het Ut-

Donderdag 13 oktober
grote zaal auditorium - 20.00 uur

Foto extern

De film 'Despair' gaat over een man, Hermann Hermann, die geconfronteerd wordt met zijn overgangsjaren en met de crisis van de wereld om hem heen. Hij beseft dat zijn einde nadert en dat alles zich van nu af slechts zal herhalen. Hermann ziet een mogelijkheid om aan de sleur van het leven te ontsnappen als hij

rechts conservatorium. De Tweede Wereldoorlog maakte een einde aan het optimisme van het begin van de eeuw. In de muziek ontstonden twee tendenzen; het neo-classicisme en de esthetiek van de Group des Six. Precisie, helderheid, maar ook muziek van de straat, de kermis en music-hall. Geen problemen of pretenties, geen musique sérieuse. Samama concentreert zich in zijn lezing op de rol van Strawinsky en de Group des Six.

Vrijdag 14 oktober
senaatszaal - 12.45 uur

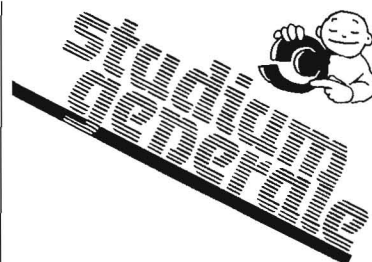
Open podium concert

Rob van Heck, piano en Heleen de Witte, fluit

Heleen de Witte studeerde, na het conservatorium in Maastricht, bij W. Bennett en H.P. Schmitz in Freiburg en ontving daar in 1987 haar solistendiploma. Sinds kort is zij fluitiste bij het Rotterdams Philharmonisch Orkest. Rob van Heck volgde eveneens het conservatorium in Maastricht en startte daarna een vervolgstudie kamermuziek. Op het programma staan werken van Blavet, Schubert, Enesco, Debussy en Jolivet.

Fassbindercyclus: Despair

een zwerver ontmoet, die ogenschijnlijk sprekend op hem lijkt. Hij vermoordt deze man met het doel om in diens gedaante verder te leven. Maar net als de filmkijker heeft de politie het dubbelspel snel door. Men kan zeggen dat het hier een pessimistische verhaal met een droevig einde betreft. Wat Fass-

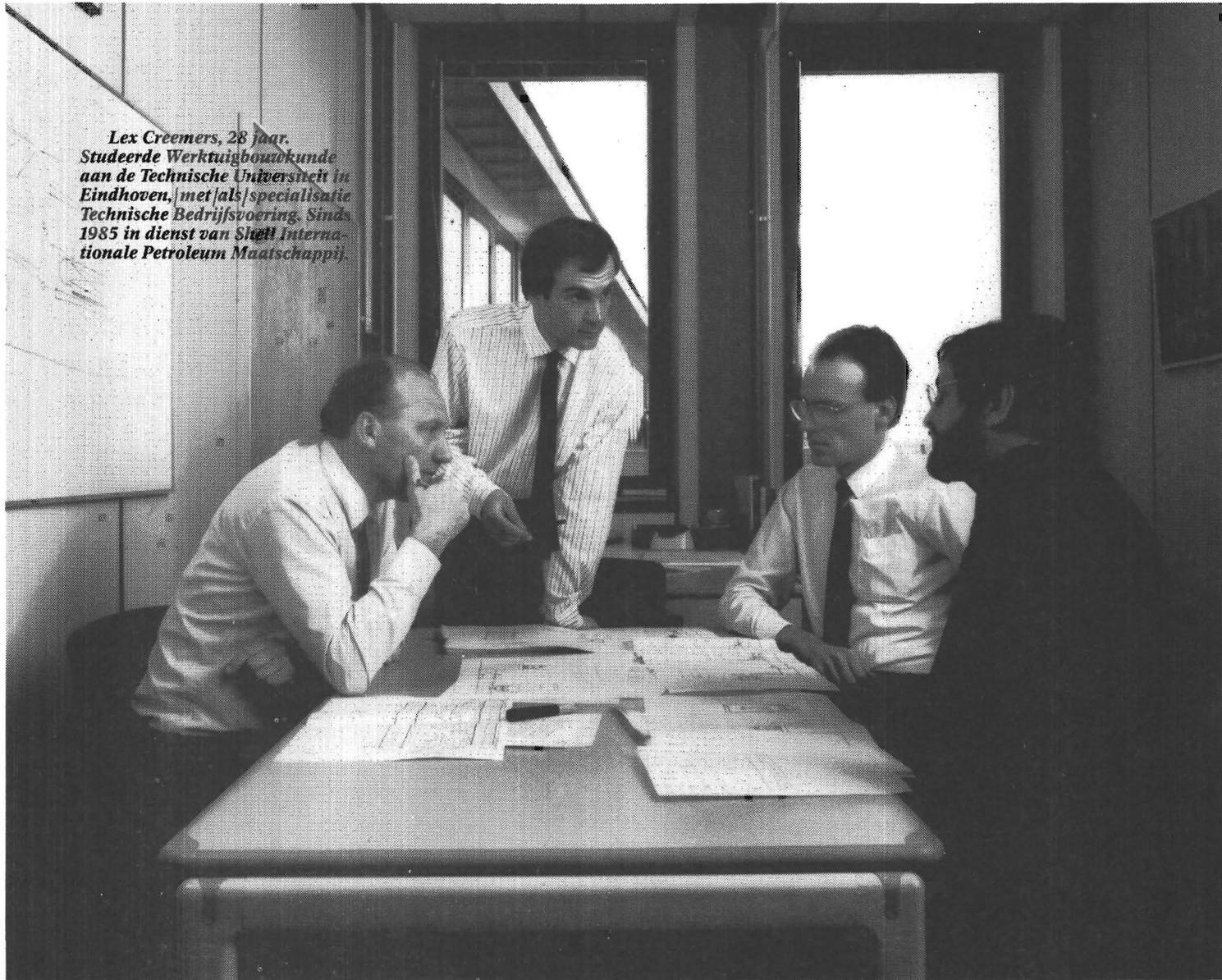
woensdag 12 oktober
11.45 uur - grote zaal

Peter Struycken: Schone schijn en harde noodzaak

Als vervolg op zijn openbare les van 6 oktober zal gastdocent Peter Struycken een serie van vier colleges geven waarin hij zijn thema kleur verder zal uitwerken. Licht en vorm zullen in de colleges van 12 en 19 oktober nader worden beschouwd in hun ontwikkeling in de schilderkunst van de Oudheid tot aan de Renaissance. Aan het eind van deze tweede lezing zal de lezing worden gewaagd van Leonardo da Vinci naar de huidige computerkunst: een vergelijking op deze manier geeft perspectief aan de situatie waarin de computerkunst zich bevindt. De laatste twee lezingen in deze serie zijn op 26 oktober en 2 november.

binder met deze film echter vooral voor ogen had, was de moed tonen waarmee een man in crisis tracht zijn Utopia te bereiken. Een prachtige film over Duitsland en de dood met in de hoofdrollen Dirk Bogarde en Andrea Ferré.

Lex Creemers, 28 jaar.
 Studeerde Werktuigbouwkunde
 aan de Technische Universiteit in
 Eindhoven, met als specialisatie
 Technische Bedrijfsvoering. Sinds
 1985 in dienst van Shell Interna-
 tionale Petroleum Maatschappij.

Je krijgt hier de kans op 'n creatieve manier met techniek om te gaan.

"Mijn eerste kennismaking met Shell was een stage van 3 maanden op een raffinaderij nabij Melbourne. Terug in Nederland nodigde Shell mij uit te komen solliciteren. Ik heb me in die tijd ook nog georiënteerd op andere grote bedrijven. Maar het was al snel duidelijk dat het Shell zou worden. In Australië had ik gezien dat het een bedrijf is met veel techniek. Bovendien waren er voldoende mogelijkheden om uitgezonden te worden naar het buitenland. Met nog ongeveer 5 maanden studie te gaan, heb ik het contract getekend.

Veelzijdige baan

Dat is inmiddels zo'n 3 jaar geleden. En ik heb er geen spijt van. Als Plant Development Engineer ontwikkel ik nu apparatuur waarmee in de toekomst olie uit leesteenformaties gewonnen kan worden. Nu nog een vooral wetenschappelijk project. Maar als het ooit commercieel wordt, is leesteen-olie een energiedrager van belang.

Het ontwerpen gebeurt aan de hand van procesgegevens die ik van andere afdelingen krijg aangereikt. Het aantrekkelijke van het werk vind ik, dat je werkt binnen een team specialisten. Je kennis wordt zo heel breed. Je moet iets weten van Proces Technology - de chemische kant van de zaak-, van werktuigbouw, civiele techniek, Project Engineering, enzovoort.

Eigen initiatieven

Binnen het team is er voldoende ruimte voor eigen initiatieven. Iets wat je overigens terugvindt in het hele bedrijf. Dat ondervond ik al meteen toen ik als pas-afgestudeerde

begon op de afdeling Manufacturing. Tijdens mijn eerste opdracht stelde ik voor een nieuw reactorvat te ontwerpen. Ik merkte toen dat initiatieven, mits ondersteund met goede argumenten, worden gewaardeerd en aangeemoedigd. Kom je met een goed voorstel, dan krijg je de vrije hand om het zelfstandig uit te voeren. Samen met een aantal collega's en een fabrikant heb ik dat ontwerp destijds ook uitgewerkt.

Een stukje buitenland

Goed samenwerken binnen het team gaat natuurlijk alleen als er een goede sfeer heerst. Die vind ik hier uniek. Je werkt samen met collega's van allerlei nationaliteiten. Die brengen allemaal hun eigen cultuur mee. Eigenlijk kun je zeggen dat je, zelfs in Nederland, al een beetje in het buitenland werkt. Een cursus die daar leuk op aansluit is de Intercultural Communication Course. Ofwel: 'neem je eigen eigenaardigheden eens onder de loep en vergelijk ze met die van andere culturen'. Daar heb ik veel van geleerd.

De toekomst

Na 3 jaar bezig te zijn geweest in een wetenschappelijke, voornamelijk adviseerende functie, lijkt mij nu de tijd rijp om eens voeling met de praktijk te krijgen. In een lijnfunctie op een raffinaderij bijvoorbeeld. Door middel van het jobrotation-systeem zal dat binnenkort ook gebeuren.

Als je duidelijk je wensen op korte en langere termijn kenbaar maakt, wordt daar naar geluisterd en rekening mee gehouden. Ja, over m'n toekomst zijn Shell en ik het redelijk eens.

Het systeem job-rotation biedt volgens mij de beste ontwikkeling in je carrière. Door verschillende facetten van het bedrijf te doorlopen, krijg je de kans een brede kennis op te doen en te zien waar je sterke kanten liggen. Uiteindelijk heb je een enorme ervaring in je bagage. Dat is natuurlijk van groot belang bij je doorstroming naar andere functies binnen het bedrijf.

Technische creativiteit

Bij vrienden uit m'n studietijd wordt Shell vaak gezien als een bedrijf waar weinig aan techniek wordt gedaan.

Je verkoopt olie en daar houdt het mee op, denkt men. Ten onrechte. Zeker bij het ontwikkelen van nieuwe processen krijg je hier de kans op een creatieve manier met techniek om te gaan. Ik heb hier al heel wat fascinerende staaltjes van techniek gezien. Nee, we zijn zeker geen 'olie-boeren' alleen."

Sollicitatie

Shell biedt jonge academici een loopbaan binnen een uitdagende en boeiende wereld. In binnen- en buitenland. Daarbij is, in geval van een goede combinatie van kwaliteiten, voorkeur en mogelijkheden, in door groei in principe geen plafond.

Serieuze kandidaten stellen wij in de gelegenheid zich verder te oriënteren omtrent hun loopbaanmogelijkheden bij Shell. Daartoe is onder meer een uitgebreide brochure beschikbaar.

Bent u geïnteresseerd in meer informatie over een loopbaan bij Shell? U kunt dan schriftelijk contact opnemen met Shell Internationale Petroleum Maatschappij BV, (afdeling HREH), Postbus 162, 2501 AN Den Haag.

**Shell Internationale
 Petroleum Maatschappij BV**

basierend voor alle faculteiten

■ IPO-Colloquium

Drs. Pieter Jan Stappers - TU Delft, faculteit van het Industrieel Ontwerpen. (Herkenning van vormen uit bewegende occlusiepatronen). Vrijdag 14 oktober, 11.00 uur IPO-colloquiumzaal.

Abstract

The present paper describes a demonstration that an object can be recognized through a higher order invariant (dynamic occlusion) without any of object's features being displayed.

Stimuli consist of computer simulations of black wireframe objects moving in front of, and occluding, a random layout of point lights on a black background. In this way, no single video frame of the stimuli displays any of the object's features, and motion of the object in front of the light points is necessary for the form to become visible.

The layout of the background point lights and the object's form and motion together determine the spatiotemporal occlusion pattern which specifies the object to the observer. If the observer can actively control the motion of the object, e.g. by moving a computer mouse, recognition is greatly enhanced. Het colloquium zal in het Nederlands worden gehouden!

■ Extra inschrijving buitenlandse stage 1989

Voor hen, die de normale inschrijving hebben gemist nog een extra, maar allerlaatste, zitting gehouden bij IB/SC, HG 0.04.

Voor alle faculteiten op maandag 10 oktober van 10.30 - 12.30 uur.

Voor Werktuigbouwkunde op maandag 10 oktober van 14.00 - 16.00 uur.

Voor Elektrotechniek op dinsdag 11 oktober van 10.30 - 12.30 uur.

Voor Natuurkunde op dinsdag 11 oktober van 14.00 - 16.00 uur.

Voor verdere details wordt verwezen naar de vorige Cursor, de publikatieborden en de TUE-gids.

■ Wijzigingen en aanvullingen op het tentamenrooster Herfst 1988:

BDK	DV(2)DK	: 29-11 VM 13190	Strat. Beleidsv. mondeling
N	P	: 26-11 VM 3A100	Verwerking Waarnemingsresult toevoegen
N	D1	: 30-11 VM 3B410	Fys. Transp. Versch. toevoegen
W	P	: 15-11 NM 2Y030	Calculus 1 Exp. toevoegen
WMT	D1	: 29-11 VM 3B300	Golven toevoegen
		29-11 NM 3B300	Golven vervalt

De aanmeldingstermijn loopt tot en met 7 oktober; na deze datum worden geen aanmeldingen meer in behandeling genomen.

bedrijfskunde

■ Boekenbestellijsten voor het wintersemester zijn verkrijgbaar bij Industria vanaf 10 oktober. Inleveren uiterlijk 26 oktober. De betaling per giro moet uiterlijk 2 november bij de girorekening van Industria ontvangen zijn.

■ Faculteitscolloquium:

Ir. F.J. Heemstra (vkgroep BISA). (onderzoeksgroep Begroten van Automatiseringsprojecten).

Onderwerpen:

a). De onderzoeksprojecten van de onderzoeksgroep Begroten van Automatiseringsprojecten.

b). Een methode voor de beoordeling van begrotingsmodellen.

Woensdag 12 oktober:

Voordracht 16.00 - 16.45 uur.

Discussie 16.45 - 17.00 uur.

Zaal B 08, nabespreking in N 1.

■ De Bdk-winkel vraagt uitvoerders voor de volgende opdracht:

Haalbaarheidsonderzoek voor het opstarten van een bedrijf, dat CD's wil verhuren.

De beloning voor de uitvoerder(s) van de opdracht is f1.175,- per persoon.

Voor meer informatie kan men terecht bij de Bdk-winkel, Pav. U1/U2, tijdens de middagpauzes of via tst. 3415.

■ Lustrumboek Industria

Studenten die nog geen pasfoto hebben ingeleverd voor het lustrumboek kunnen dit alsnog doen tot 14 oktober.

Studenten die geen foto inleveren krijgen geen lustrumboek!

■ Het responsiecollege van het tentamen Beheersing van Dynamische Processen in de Bedrijfsvoering (1C020) d.d. 1 september vindt plaats op woensdag 19 oktober, 15.30 - 17.00 uur in collegezaal P2.

■ College Bijzondere Onderwerpen Bedrijfskunde

Donderdag 13 oktober zal mevr. H.A. Schrage-Draijer het college Bijzonder Onderwerpen Bedrijfskunde verzorgen. Dit college is gewijd aan de bedrijfsstage. De sluitingsdatum van het opgeven van een buitenlandse stage is 25 oktober aanstaande en van een binnenlandse stage voor kerstmis. Het college wordt gegeven in zaal 3 van het auditorium van 11.45 tot 12.30 uur.

wiskunde en informatica

■ De inhoud van het college Spectraalanalyse van tijdreeksen (2S600) is met ingang van deze cursus gewijzigd. Omdat het aantal studenten dat nog over de oude stof tentamen wil doen aan de grote kant is, wordt nog éénmaal een schriftelijk tentamen georganiseerd op vrijdag 11 november

Faculteitsberichten moeten uiterlijk vrijdagmiddag 15.00 uur bij de redactie van Cursor ingeleverd zijn. Duidelijk aangeven van welke faculteit de mededeling afkomstig is. Faculteitsberichten moeten getypt en bij een aantal faculteiten, van een stempel van bureau Onderwijs voorzien zijn.

In principe worden faculteitsberichten maar éénmaal geplaatst terwijl een bericht voor meerdere faculteiten éénmaal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst wordt. Bij voorkeur géén samenvattingen toevoegen.

van 14.00 - 17.00 uur in DG 0.04.

Dit is de laatste kans om over de oude stof tentamen te doen. Vóór 7 november aanmelden bij het secretariaat van de vkgroep Besliskunde en Stochastiek, Dommelgebouw 0.03, tst. 3130.

werktuigbouwkunde

■ Afstudeercolloquium:

A.G.W. Vlemmings. (Ruimtelijke stuklijst). 12 oktober, 9.00 uur W-hoog 1.102.

■ Aan studenten die dit jaar, zowel in februari als augustus deel genomen hebben aan het tentamen Aandrijvingen I, 4N620 en voor beide tentamens onvoldoende hebben gescoord, wordt de mogelijkheid geboden om deel te nemen aan een herkansingtentamen. Dit tentamen zal plaatsvinden op 14 oktober, aanvang 9.00 uur, op W-hoog 4.125.

Inschrijvingslijsten voor dit tentamen hangen op de publicatieborden 'Doctoraal' in W-hoog bij de Simon-kamer. De inschrijving sluit op 11 oktober.

■ De vkgroep WOP organiseert op donderdag 13 oktober vanaf 12.45 uur een voorlichtingsdag voor 2e en 3e jaars studenten. Nadere informatie via dispuut DQ, W-hoog 3.14A en via plaatselijke aankondigingen in W-hoog.

elektrotechniek

■ Stagevoordrachten

H.F.M. Lemmens. (Speech processing: een onderzoek naar algorithmen ter implementatie van een speech processing system). 7 oktober om 14.00 uur, zaal EH 10.11.

E.M.C.J. Weetink. (Literatuuronderzoek naar de algemene opzet van de Linear Predictive Coding techniek). 7 oktober om 14.30 uur, EH 10.11.

H.P. Hoogendoorn. (Bloeddrukregelaars, een overzicht). 10 oktober om 14.15 uur, EH 3.13.

N.M.J.L. v.d. Kamp. (XPD-berekeningen aan reflectorantennes). 11 oktober om 11.00 uur, EH 12.35.

P.J. de Vrijer. (Regelsysteem voor constante fluxdichtheid). 14 oktober om 10.00 uur, EH 12.35.

■ Afstudeervoordracht

F.J. Polderdijk. (Een automatisch optisch inspectiesysteem voor de geometrie van de messen van scheerapparaten). 14 oktober om 10.00 uur, EH 4.11.

■ Betreft: instructies en praktika trimesters 2.1 en 3.1.

De intekening is geopend voor de instructies en practica van het tweede en derde cursusjaar (trimesters 2.1 en 3.1). De intekening sluit op vrijdag 28 oktober. Intekenen kan alleen middels intekenlijsten op de publikatieborden in de hal van E-hoog. In de week voorafgaand aan het wintersemester zullen de roosters op dezelfde publikatieborden worden bekend gemaakt.

■ D-colloquium

Ir. A.C. Verschuieren. (Een operating system coprocessor.) 12 oktober om 10.45 uur, collegezaal E-hoog.

Samenvatting:

Binnen de hendaagse computers heeft het operating system tot taak om meerdere programma's (quasi) tegelijkertijd te laten draaien. Tevens maakt het operating system communicatie mogelijk tussen de programma's onderling- en tussen de programma's en de buitenwereld (terminals, disks, andere computers). Binnen de vkgroep digitale systemen loopt een onderzoek dat tot doel heeft om de basisfuncties van een operating system op een chip te zetten, met toevoeging van een LAN voor inter-processor communicatie. Een minstens even belangrijk doel van dit onderzoek is methoden te vinden om zo een complexe (ULSI) chip te definiëren en te ontwerpen. Hierbij wordt de 'object georiënteerde' aanpak uitgetest. Beide aspecten van dit onderzoek zullen in de voordracht aan de orde komen.

Gas terugnemen is er niet bij in het Management Development Programma van Gasunie!

De Nederlandse Gasunie gaat er vol tegenaan. En we zoeken dan ook medewerkers, die 'plankgas' aan hun eigen carrière willen werken.

Jonge, dynamische mensen - mannen en vrouwen - met een HBO- of wetenschappelijke opleiding.

Als u zo'n energieke starter bent, bieden wij daarvoor de ruimte binnen ons Management Development Programma. Dat is eigenlijk een continue 6 jaar durende rondleiding binnen ons bedrijf. U doet ervaring op; vergaart kennis, werkt mee en creëert zodoende uw eigen springplank naar de toekomst. In een specialistische of meer bestuurlijke functie.

Wie van zichzelf vindt, dat-ie enthousiast en goed is, ontdekt in ons Management Development Programma de best mogelijke toekomstkansen.

Nieuwkomers in de technische sector.

Naar omzet gemeten behoren wij tot de grootste ondernemingen in Nederland. Een flexibel bedrijf met een uitgebreide technische know how en voortdurend bezig met investeringen om de toekomst bij te houden. Om dat allemaal in de goede banen te leiden, heeft research bij ons absolute prioriteit. Voor starters met een technische inslag een ideale mogelijkheid.

Een prima start in een prima stad.

Als u Groningen kent, hoeven wij u niets meer te vertellen. Ons advies in het andere geval: ga er eens kijken. Ontdek dat er veel te beleven valt. Als universiteitsstad biedt Groningen legio mogelijkheden op cultureel- en uitgaansgebied. Bovendien kan het wonen en recreëren in de stad en omgeving zonder meer aantrekkelijk worden genoemd.

Informeer nu vrijblijvend.

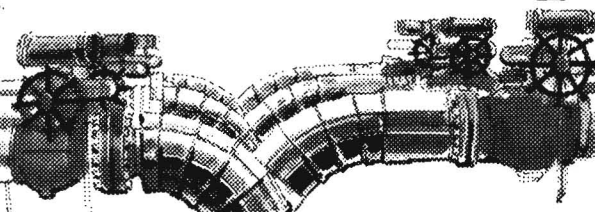
Interesse? Bel 050-212783 of schrijf ons, vermeld daarbij even de titel van dit blad! Wij sturen u dan omgaand de brochure 'Werken bij een energiek bedrijf' toe. Daarin vindt u nadere gegevens over de Gasunie en het Management Development Programma. N.V. Nederlandse Gasunie, Afdeling Personeel, Postbus 19, 9700 MA Groningen.

GROEI BIJ GASUNIE!

N.V. Nederlandse Gasunie

De Gasunie draagt zorg voor de aardgasvoorziening door inkoop, transport, verkoop en het bevorderen van een doelmatig gebruik van aardgas.

bouwkunde

- Eindcolloquia
Klaas Schoustra. (Glasvezel versterkte polyesterprofielen in gevelconstructies).
13 oktober om 10.00 uur, HG 11.36.
- Martin van Erk. (Brandmeester. Een ontwerp voor een brandweerkazerne te Venlo).
13 oktober, om 11.00 uur, Videoroom HG 4.95.
- Wybren Bruinsma. (Hoogbouw in staal, ontwerp van een hoog woon/werk gebouw).
14 oktober, om 15.30 uur, Videoroom HG 4.95.

scheikundige technologie

- Het blijkt dat steeds weer enkele T-studenten, zonder voorafgaande toestemming van de examencommissie van faculteit T, deelnemen aan de tentamenzittingen Lineaire Algebra I en II (2y620 en 2y660) die voor dit vak gehouden worden voor Werktuigbouw studenten. Wiskunde zeeft deze tentamens eruit en vernietigt ze. Zonde van de moeite dus.
- Korte voordrachten over praktisch werk in chemische bedrijven.
Dinsdag 1 oktober om 12.45 uur in de collegezaal T-laag.
C. van Strien. (Beschrijving van een mogelijke waterbehandelingsinstallatie voor een centrale bewerkingsseenheid voor afgewerkte olie). Badger BV, Den Haag.
F. Geerts. (Een cling test voor cast stretch film). Dow Chemical BV, Terneuzen.
P. Hendriks. (Fluoride bepaling in serum/plasma m.b.v. een ion selectieve elektrode). St. Maartens Gasthuis, Venlo.
H. Poels. (Mooneystijging van NR/SBR-regeneraat). Vredestein Icorp, Maastricht.
Opgaven voor deelname aan deze colloquia en eventuele berichten van verhindering gelieve te richten aan: P. de Greef, bureau studentenadministratie SH. 01.09, tst. 3004.

interne vacatures

Met het oog op het streven naar de opbouw van een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Faculteit Elektrotechniek
Faculteitsbureau

Medewerker Financiële Zaken (m/v)

(V36030)

Taken:
- verantwoordelijkheid voor de financiële administratie waaronder: order-, inventaris- en inkoopadministratie alsmede magazijnexploitatie;
- adviseren en informeren van de vakgroepvoorzitters en projectleiders inzake financiële aangelegenheden;
- budgetbewaking van de diverse geldstromen (1e, 2e en 3e);
- administratie t.b.v. projecten- en kontraktresearch.

Gevraagd:
- HEAO b.e. of gelijkwaardige opleiding zoals bijvoorbeeld MEAO met aanvullende MBA;
- affiniteit met administratieve automatisering;
- ervaring in soortgelijke werkzaamheden strekt tot aanbeveling.

Salaris:
afhankelijk van opleiding en ervaring minimaal fl. 2.654,- en maximaal fl. 4.115,- bruto per maand. Een verdere groei naar maximaal fl. 4.724,- kan in de toekomst tot de mogelijkheid behoren.

Aanstelling:
zal geschieden voor een proeftijd van maximaal 2 jaar met uitzicht op een vast dienstverband.

Inlichtingen:
betreffende de functie: ing. L.J.A.E. Rust, financieel-economisch beleidsmedewerker, toestel 2463.
Overige informatie: T. Sens, personeelsadviseur, toestel 2004.

Reacties worden binnen één week ingewacht via het formulier 'Intern solliciteren'.

Ook kunnen tevoren informaties worden ingewonnen bij de in de advertenties genoemde informatie-adressen en de personeelsadviseur van het wervend sectorteam.

academische tijdingen

Promotie ir. Johan Boelee

Ir. Johannes Hermanus Boelee uit Twello zal ter verkrijging van de graad van doctor vrijdag 14 oktober van vier tot vijf uur in de Dorgelozaal van de TUE zijn proefschrift en stellingen verdedigen tegen de bedenkingen van een commissie aangewezen door het college van dekanen. Promotoren zijn de TUE-hoogleraren dr. ir. K. van der Wiele en dr. ir. D. Thoenes. De titel van het proefschrift luidt: 'The Fischer-Tropsch Synthesis in Slurry Phase Reactors. Kinetics and Mass Transfer'. Hierin is de selectieve productie van kleine olefinen (zoals etheen en propheen) onderzocht bij relatief hoge druk (10 bar) en een hoge conversie van CO-rijk synthesegas. De 31-jarige Johan Boelee studeerde scheikunde aan de TU Delft, waar hij in '83 afstudeerde. Daarna werkte hij tot medio vorig jaar bij de vakgroep Chemische Technologie (faculteit T) aan dit promotie-onderzoek. Ir. Boelee werkt sinds september '87 bij Akzo chemicals in Deventer.

Promotie ir. Michel Verhoeven

Ir. Michel Verhoeven uit Eindhoven zal ter verkrijging van de graad van doctor dinsdag 18 oktober van vier tot vijf uur in de grote zaal van de TUE zijn proefschrift en stellingen verdedigen. Promotoren zijn de hoogleraren dr. ir. F.M. Everaerts (TUE) en dr. H. Klinkmann (Wilhelm Pieche Universiteit, Rostock, Oostduitsland). De titel van het proefschrift: 'Cellulose nitrate as a biocompatible support to immobilize proteins and ligands for hemoperfusion'. Het betreft een modificatie van het drager materiaal van de aan de TUE ontwikkelde filmabsorber om een bloedreinigingskolom te verkrijgen voor het selectief en specifiek verwijderen van pathogene stoffen uit bloed. De 30-jarige Michel Verhoeven studeerde scheikunde aan de TUE. Van 1984 tot 1988 werkte hij bij de vakgroep instrumentele analyse (faculteit T) aan dit onderzoek.

Promotie ir. Peter Scheeren

Ir. Peter Scheeren uit Helmond zal ter verkrijging van de graad van doctor dinsdag 11 oktober van vier tot vijf uur in de grote zaal van de TUE zijn proefschrift en stellingen verdedigen. Promotoren zijn de hoogleraren dr. J.C. Armba (TU Delft) en dr. J. Boersma (TUE). De titel van het proefschrift: 'Reduction of trans-horizon radio interference in sa-

tellite earth stations'. Hierin wordt een overzicht gegeven van de mechanismen die verantwoordelijk zijn voor over-de-horizon-propagatie. Deze propagatie kan een ernstige belemmering vormen voor storingsvrije ontvangst van relatief zwakke satelliet signalen in grondstations. De 33-jarige Peter Scheeren studeerde in 1981 aan de TUE af als elektronisch ingenieur en behaalde hij tevens zijn leraarsbevoegdheid natuur- en wiskunde. In 1982 kreeg hij als schaker de titel Internationaal Meester. In de periode 1984 - 1988 was hij werkzaam als wetenschappelijk assistent in de vakgroep telecommunicatie van de faculteit Elektrotechniek.

besluitenlijst college van bestuur

Besluitenlijst van de 807e vergadering van het college van bestuur d.d. 22-9-1988

6712. *Contracten*
A. Werktuigbouwkunde
Besloten wordt een overeenkomst te sluiten met betrekking tot het maken en leveren van dynamische analyses van het schuifbewegingswerk van de stormvloedkering Oosterschelde.
B. Scheikundige Technologie
Besloten wordt een overeenkomst aan te gaan m.b.t. een studie betreffende heterogene katalytische oxidaties in de vloeistoffase.
C. Scheikundige Technologie
Besloten wordt een overeenkomst te sluiten inzake een onderzoek op het gebied van spray drying of hard-fat products.

6713. *Auditorienregeling*
Het college besluit een contract aan te gaan in het kader van het verstrekken van leningfaciliteiten aan auditoren.

PROEFSCHRIFT?
Drukkerij Elinkwijk staat klaar!

ook voor dissertaties en andere publicaties.

Drukkerij Elinkwijk is:

- gespecialiseerd
- concurrerend
- snel en stipt
- centraal gelegen

Bel: 030-444921
en wij sturen u vrijblijvend de gratis documentatiemap.

Drukkerij Elinkwijk B.V.
Amsterdamsestraatweg 554
3553 EN UTRECHT
Tel.: 030 - 444921

Dames Nayade sterk

Voor het eerst sinds de oprichting van waterpolovereniging Nayade, nu 26 jaar geleden, neemt een damesteam deel aan de competitie. De competitie werd succesvol ingeleid met het lustrumtoernooi van de Eindhovense burgervereniging Marco Polo.

Edwin Schröder

In dit toernooi speelden Nayade's dames tegen teams die ze ook in de competitie zullen ontmoeten. De 'maiden game', tegen het Eindhovense Marco Polo, eindigde voor Nayade na een zware strijd in een nipte 4-3 overwinning. Keepster Marion Zoutriks wist in de laatste seconden een moeilijke boogbal uit de goal te houden. In de strijd daarna tegen PSV-3 lukte dat haar ook bij een strafworp. In

deze snelle wedstrijd kreeg Nayade veel kansen op scoren, wat resulteerde in zes doelpunten. Petra Hendriks wist er vier op het scorebord te toveren. PSV maakte slechts één tegendoelpunt. Ook het Helmondse Lutra, dat een klasse hoger speelt, vormde geen probleem voor de TUE-studentes. Met 3-1 wonnen de dames de wedstrijd en daarmee het toernooi. Het team heeft met dit toernooi aangetoond dat het in de laagste klasse, waarin het tenslotte moet beginnen, een

geducht tegenstander kan zijn.

Spannend

Het eerste herenteam van Nayade speelde een minder succesvolle bekerwedstrijd tegen Zeester uit Uden. Beide teams waren aan elkaar gewaagd, zoals de periode-tussenstanden van 1-1 en 3-3 aangeven. Het derde part eindigde met de stand 4-5, een spannend begin van de vierde en laatste periode. De score bleef gelijk oplopen en Nayade zorgde in de laatste halve minuut voor een 7-7 gelijkmaker. Toch werd een strafworp vlak voor tijd, hen noodlottig. Zeester scoorde luttele seconden voor het einde vanaf vier meter en bracht de eindstand op 7-8.

De eerste vrouwelijke waterpoloërs van Nayade

Fotopersbureau John Claessens

Wisselend succes voor TUE-verenigingen

Een aantal TU-sportverenigingen heeft er drie of vier competitie-wedstrijden opzitten. Niet alle teams kunnen op een zorgeloos begin van de competitie terugkijken.

Zorgen voor Taveres

Tafeltennisvereniging Taveres heeft alle reden om ongerust te zijn. Van de in totaal twaalf gespeelde wedstrijden wist ze er slechts één te winnen. Het eerste team, spelend in de derde klasse, verloor tot nu toe alle drie de wedstrijden. In de laatste, tegen koploper Luto-4 uit Tilburg, leek de uitslag van 3-7 het maximaal haalbare. Positief punt waren de twee winstpartijen (enkel) van Toon Schoen. Taveres-2 wist ook niet te overtuigen met een 3-7 verlies in de vierde klasse tegen Oostelbeers. Beste speler hier was Jack Lavrijsen die alle punten op zijn naam zette. Aangemerkt moet worden dat beide teams de betere tegenstanders in het begin van de competitie troffen. Verbetering op de ranglijst moet dus nog komen. Tenslotte ook verlies voor Taveres-3 (1-9 tegen Deurne-2) en Taveres-4 (4-6 tegen Unicum-4). Badmintonvereniging Panache is

het begin van de competitie beter doorgekomen. Bijna alle zes teams wisten de nodige punten te behalen.

Panache draait goed

Vooraf het eerste team draait lekker. In haar poule lijken de teams elkaar weinig toe te geven, wat in het seizoen nog tot spannende wedstrijden zal leiden. Zo liep het in de laatste wedstrijd tegen Scarabee uit Son en Breugel zeer gelijk op: Panache bracht vooral sterke heren in het spel, Scarabee zocht sterkte vooral bij de dames. Hierdoor won Panache de heren-enkelspelen (15-0 en 15-1) en het herendubbel, terwijl Scarabee met overwinningen in de dames-enkelspelen en het damesdubbel naar huis ging. Echt spannend werd het dus bij de twee mixed-dubbels. Panache verloor beide eerste sets, en won beide tweede. De derde set in beide wedstrijden bleek beslissend voor

de hele dag. Spanning op ieders gezicht toen beide partijen (bij de stand 14-14) verlenging behoeften. Panache en Scarabee wonnen tenslotte elk één wedstrijd: eindstand 4-4. Het tweede (5-3), het derde (8-0) en het vierde team (5-3) noteerden afgelopen weekend winst.

Elephants

Het eerste team van rugbyvereniging The Elephants toog naar Utrecht voor een bekerwedstrijd tegen URC. Het Eindhovens team benutte deze wedstrijd volop om ingespeeld te raken. De uiterst saaie eerste helft ging gelijk op. Via een simpele kick brachten de Elephants de stand op 0-3. In de rust nam het team zich voor de wedstrijd meer naar zich toe te trekken en de toeschouwers wat beter rugby te laten zien. De tweede helft was daardoor het aanzien meer dan waard, vooral door de soms uitstekende combinaties die de Elephants veel punten opleverden. De Utrechtse club werd volledig ingemaakt met 6-31. Dit weekend spelen de TUE-studenten tegen het Haagse HRC.

Sport

Asterix vijfkamp

Woensdag 12 oktober wordt de jaarlijkse Asterix vijfkamp georganiseerd op de kunststofatletiekbaan. De verschillende onderdelen zijn: 200 m., verspringen, kogelstoten, speerwerpen en 800 m. (dames) of 1500 m. (heren). Studenten en medewerkers van de TUE kunnen zich hiervoor gratis inschrijven bij de portier in het sportcentrum tot een half uur voor de aanvang van de wedstrijd. De aanvang is om 17.00 uur en een sportkaart is niet verplicht.

Tamar ballonnenwedstrijd

Tijdens de intro-sportmarkt van 23 augustus heeft volleybalvereniging Tamar een ballonnenwedstrijd georganiseerd. Van de ongeveer 100 deelnemers heeft John Kusters uit Ophemert deze wedstrijd gewonnen. Zijn ballon is zelfs in Oost-Duitsland (Weimar) terechtgekomen. De organisatie verzoekt John Kusters het nummer 43 17 21 (Ria) te bellen.

Jeu-de-boule met kaas en stokbrood

Voor het tweede achtereenvolgende jaar organiseerde de TUE-vereniging Club de Petanque 'Villuminé' een toernooi, dit jaar onder de welluidende naam Villuminé Tournoi Lumineux. Net als vorig jaar was de belangstelling bijzonder groot. Voor dit jeu-de-boule-spel schreef een vijftigtal mensen in. In een goede sfeer speelden zich op de binnenplaats van café Strauss Franse taferelen af. Met in de linkerhand stokbrood met Franse kaas, in de rechterhand een jeu-de-boule-bal en een pilsje tussen de voeten bekeken de niet spelende teams de concurrentie. Het damesteam van Nayade, dat speelde onder de naam l'Equipe d'or, slaagde er uiteindelijk in de meeste punten te vergaren. Met het succes van dit toernooi in de zak gaat Villuminé zich beraden over de organisatie van de NSK-petanque.

Vrijdag 7 oktober

22.00 uur hal 2, Tantalus basketbalcompetitie.

Zaterdag 8 oktober

10.00-18.00 uur hal 2, Hoc Habet schermtoernooi.
14.30-22.00 uur hal 1, Hajraa en Tamar volleybalcompetitie.

Zondag 9 oktober

12.00-16.30 uur rugbyveld, Elephants rugbycompetitie.

Sportredacteur: Edwin Schröder, tel. 51 54 85 (zondag 9 oktober tussen 20.00 en 21.30 uur).

Op het reductiebureau is het ook mogelijk tijdschriften over diverse onderwerpen in te zien. Er is een abonnement op: Photographie, Koopkracht, Consumentengids, Oor, Audio, Stereoplay en Hifi-videotest.

Beginnerscursus Esperanto

Op de infomarkt tijdens de introductieweek hebben zich ook de Esperanto Jongeren in Eindhoven gepresenteerd. Deze groep verzorgt vanaf 11 oktober een beginnerscursus. De lessen vinden om de twee weken plaats op dinsdagavond, 20.00 uur in activiteitencentrum Henriëtte Roelants, Cornelis Dankertsstraat 2 in Eindhoven. Overigens is de cursus niet alleen toegankelijk voor studenten. Inlichtingen: Paul Drenth (tel. 45 68 00) of Ron Doesborg (tel. 41 28 90)

Maandag 10 oktober
AOR-Benedenbar
Aanvang 21.00

Koyaanisqatsi

Een film van Godfrey Reggio uit 1983 met muziek van Philip Glas. Deze film beroert alle zintuigen en zet tot nadenken. Hoog boven het Amerikaanse landschap zweeft een camera die de schoonheid van moeder aarde laat zien. Opnamen met vertraagde beelden en met schoksgewijs verspingen van de tijd worden begeleidt door de welluidende muziek van Philip Glas. De schoonheid van het eerste half uur verdwijnt steeds meer en laat ons ontheemd achter met beton, asfalt, vuil en etensresten....

AOR-bovenbar film op zondag

Titel: Coma
Datum: Zondag 9 oktober
Aanvang: 21.00 uur,
bar open: 20.00 uur
Script van regisseur Crichton met o.a. Michael Douglas en Elizabeth Ashley.
Iemand besluit en vermoordt patiënten in een ziekenhuis in een grote stad en haalt in het geheim patiënten weg. Een vrouwelijke dokter brengt haar mannelijke superieuren ertoe haar verdenkingen na te trekken. Bjold en Wildmark zijn goed aan elkaar gewaagd als tegenstanders in deze thriller van origine, waarin het beste van ziekenhuis- en rillfilms wordt gecombineerd.
Volgende: Back to the future.

Nieuw bestuur Demos

Het nieuwe bestuur van Demos bestaat uit de volgende personen: Eugène Heynen, Daan van Egmond, Peter Klören, Casper Egelle, Mark Overdijk en Rob Urselmann.

Cursussen vergaderen en spreken in het openbaar

Binnenkort starten twee cursussen bij de StIK:
- Vergadertechniek en discussievaardigheden. In deze cursus worden een aantal principes van vergaderen aan de hand van praktijkvoorbeelden duidelijk gemaakt. Daarnaast komt ook het persoonlijk functioneren in discussie aan de orde. Eerste avond maandag 10 oktober. Duur: 5 avonden.
- Spreken in het openbaar. Hoe bereid je een toespraak voor en hoe houd je een toespraak. Met deze vragen komen onderwerpen als opbouw van een toespraak, taalgebruik, non verbale communicatie en presentatie aan de orde. Duur: 3 avonden. Eerste avond dinsdag 18 oktober. Inschrijven kan op de StIK-kamer, HG 0.01. tst 2785.

Sportduiken

Vanaf 10 oktober is het mogelijk om in te schrijven voor de cursus snorkelen en duiken. Deze cursus, waarop maximaal 10 sportkaartbezitters geplaatst kunnen worden, start in januari. In vijf lessen wordt geleerd om met snorkelapparatuur te werken. Dit vindt plaats in het zwembad De Tongelreep. Vervolgens worden vijf lessen besteed aan het werken met duikapparatuur (flessen, loodgordels, e.d). De cursus wordt afgesloten met een week-end in Zeeland. Inschrijving kan bij de administrateur van het studentensportcentrum (van 9.00 - 17.00 uur) onder gelijktijdige betaling van het cursusgeld (f 175.-). In deze prijs zijn de duik-leskosten in Zeeland, alsmede de reis ernaar toe - en het verblijf - niet opgenomen. Verder wordt van de deelnemers een redelijke zwemvaardigheid verwacht. Op 27 oktober om 17.00 uur is voor alle inschrijvers een voorbespreking gepland in het sportcentrum.

Viering in de studentenkapel

Zondag 9 oktober, 11.00 uur oecumenische viering in de studentenkapel. Voorganger: Wim de Leeuw. Na de viering gelegenheid om koffie of thee te drinken en even na te praten. Kindernevendienst en crèche.

ESkafee

Woensdag vanaf 22.00 uur ESkafee in Carrefour.

Vrouwen en/in de bijbel

Onder de titel 'Tot ik opstond' is een boekje uitgegeven met vier exegeses (bijbeluitleg, van en voor vrouwen. Zeven vrouwen gingen samen aan de slag met verschillende bijbelgedeeltes (waaronder het verhaal van Juda en Tamar, Gen.38, en het verhaal van Deborah, Richteren 4 en 5). Daarbij hebben zij zich voortdurend afgevraagd wat een verhaal te betekenen heeft in de situatie waarin vrouwen nu zitten. Vijf avonden lang wordt aan de hand van dit boekje gepraat over vrouwen en/in de bijbel. Het boekje is verkrijgbaar bij de Centrale voor Vormingswerk, tel. (03438) 18334. Contactpersoon: Anki Peper. Data: 11 oktober, 8 november, 13 december, 10 januari, 14 februari. Plaats: Carrefour, 20.00 - 22.00 uur.

Armen van de kerk

'Armen van de kerk' is het thema van de open avond die Ichtus op dinsdag 11 oktober organiseert. Dan zal het gaan over de verhoudingen tussen kerk, student en universiteit. Iedereen is welkom op deze avond, waar een lezing gehouden wordt en ruimte is voor discussie en gezelligheid. Als je nog iets meer wilt weten, bel dan Rob (422104) of Irma (523259). Plaats: 'Bildhuis', Johan v.d Waalsweg 9, tijd: maandag 10 oktober om ca. 9.30 uur, kosten geen.

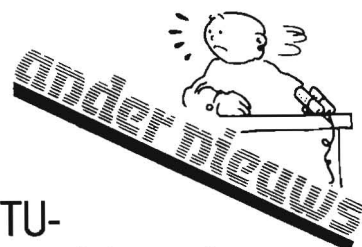

Ledenvergadering ESVB

Op 12 oktober is er een algemene ledenvergadering van de Eindhovense Studenten Vakbond. Deze vindt plaats in HG 2.53 en begint om 8 uur.

Geen yoga

De geplande cursus 'yoga tussen de middag' zal geen vervolg hebben.

TU-tenniskampioenschap valt tegen

Vrijdag 30 september zijn de laatste finales van de TU-kampioenschappen tennis gespeeld. Dit jaarlijkse evenement wordt georganiseerd door Fellenoord. De deelname viel tegen dit jaar en het weer ook. De finale was gepland op vrijdag 23 september, maar die dag viel er te veel water uit de hemel. De dertigste was het droger en konden de finales alsnog gespeeld worden.
Uitslagen:

- Dames enkel:*
1. L. van de Tak
2. S. van Oldenborgh
Dames dubbel:
1. Y. Potting & L. Timmermans
2. A. Hovens & P. Klaassen
Heren enkel D:
1. E. Heunen
2. J. Willems
Heren dubbel D:
1. M. van Stokkum & R. de Groot
2. P. Bos & C. Steekma
Heren enkel B/C:
1. C. van de Woude
2. M. Albers
Gemengd dubbel:
1. R. Dautzenberg en L. Timmermans
2. N. Scheeren en Y. Potting

Aan de faculteit Wijsbegeerte en Maatschappijwetenschappen zijn voor het doctoraal-examen, studierichting Techniek en Maatschappij, geslaagd:

- I. v.d. Blom, Venlo
T.J.N.M. de Bruijn, Helmond
E.G.A.J. de Bruin, Boxmeer
R. Dekkers, Veldhoven
L.W.F. Nix, Neerbeek
F.L.J. v.d. Plas, Goirle
P.R.L. v.d. Ploeg, Eindhoven
J.H. Stuyvenberg, Bostel

Aan de faculteit Wiskunde en Informatica zijn voor het doctoraal-examen, studierichting Wiskunde, geslaagd:

- J.A.H.W. Aarts, Deurne
K.M.F.M. v.d. Akker, Maastricht
R.H.M. Appelmans, Munstergeleen
H.M.M. Arts, Eindhoven
M.J.A.T. Backhuijs, Eindhoven
A.M.M. Bastiaansen, Rijsbergen
H.J.M. Bastiaansen, Dongen, met lof
M.F.G. Berendschot, Tilburg
F.J.H. Böinck, Valkenswaard
W.H.A.M. Dieteren, Sittard
A.J.M. v. Gooft, Berkel Enschot
W.A. Hazejager, Tiel
R.L.M. Helwig, Geleen
M.W. v.d. Heuvel, Helmond
J. Hoogedoorn, Heemskerk
M.C.G.P.M. v. Houtum, Bostel
M.J.T. Huysmans, Oss
W.J. Janse, Terneuzen
F.J. Jansen, Eindhoven
P.H.C.A. v.d. Merkhof, Eindhoven
J.M.C. Moonen, Kerkrade
W.H.L. Neven, Heerlen, met lof
J.M. Soethoudt, Maastricht
W.G.H. Verbeek, Venlo
R.P.M. de Veth, Geldrop
C.J.Wallé, Eindhoven

Fantasia, creativiteit en een honderdzijdige dobbelsteen

Mens-erger-je-niet, Halma, Ganzebord. Wie speelt ze nog, de alombekende bordspelen. Eigentijdse versies zoals Risk en Monopoly verdrongen hen van de tafel. De tv deed de rest. In opkomst zijn echter weer de 'bordspelen-voor-gevorderden'. In alle soorten en maten: met bordes variërend van 20 bij 80 centimeter tot 2 bij 3 meter en beschrijvingen van twee velletjes tot hele boekwerken. En dan zijn er nog de rollenspelen. Geïnteresseerden kunnen zaterdag 8 oktober terecht in café de Oude Sint Joris. Leden van de Eindhovense Rollenspel Groep (ERG) staan dan paraat om belangstellenden in te wijden in de wereld van 'Het oog van de Meester' of 'Dragons and Dungeons'.

Vivian Vergouwen

De bordspelen voor gevorderden simuleren bijvoorbeeld het verhaal van Robin Hood. Behalve een spelbord zijn er kaartjes die manschappen en wapens voorstellen. Het gaat allemaal een klein stapje verder dan Risk. Table top, vooral bekend in Engeland en Amerika, is een iets verdergaande vorm van nabootsen. In een maquette wordt een gevecht of gebeurtenis nageemaakt; compleet met alle soldaten, kanonnen en paarden. Dit spel is ontstaan in Amerika als 'De slag bij Waterloo'. Een dobbelsteen blijft echter uitmaken wie er aan de beurt is.

Spelmeester

Wat is nu een rollenspel? Dat is niet zo 1-2-3- uit te leggen; één keer meespelen en je hebt een sfeer te pakken die niet op papier is te omschrijven. Het komt er op neer dat je met een aantal mensen, zittend rond een tafel, een verhaal gaat verzinnen. Het

aantal spelers varieert per spel, in ieder geval is er één spelmeester die van te voren de grote lijnen van het verhaal uitpuzzelt. De overige personen worden 'omgevormd' tot typen. Een type bestaat uit de eigenschappen Intelligentie, Geheugen, Manipulatie, Fysieke kracht, Geestkracht en Uiterlijk. Attributen zoals een podium, kostuums en schmink-artikelen worden achterwege gelaten; het enige gereedschap dat telt voor de spelers bestaat uit pen, papier en - toch weer - dobbelstenen. Prachtige modellen zijn ervoor in de handel: van de ordinaire, zes-zijdige dobbelsteen met puntjes tot honderd-zijdige met cijfers.

Kaakslag

Het meeste worden twee tien-zijdige stenen gebruikt. Er wordt gedobbeld om de 'sterkte' van de eigenschappen van de spelers te bepalen. Die zijn van belang voor de 'overlevingskansen' in situaties zoals gevechten, het slagen van

een toverspreuk. De spelmeester leest van een tabel de 'slagingskansen' af. Is je fysieke kracht 87 en je gooit 99, dan is je kaakslag een voltreffer. Maar: alle spelers spelen met elkaar in plaats van tegen elkaar; het gaat om het spel en niet om de knikkers. Je leef je in, in een persoon en je overlegt met elkaar over hoe te handelen. Soms onderbroken of aangevuld door de spelmeester, die de 'tegenpartij' vertolkt en de tabellen interpreteert. Dat zijn de enige regels waar men zich aan moet houden. Fantasia en creativiteit mogen of moeten zelfs volop botgevierd worden.

Open dag

Verdwijnt de animo uit de groep of dringt de tijd, dan kan het spel te allen tijde afgebroken worden. Een volgende keer pakt de groep de draad weer vrolijk op, al dan niet met dezelfde spelers. Na uren spelen zijn soms pas luttele minuten van het verhaal af. De Eindhovense Rollenspel Groep (ERG) beleeft op deze manier menig gemakkelijk uurtje in café de Oude Sint Joris, Pastoor Dijkmanstraat 23 in Eindhoven. Op zaterdag 8 oktober houdt ERG vanaf 10.00 uur open dag.

Rollenspelen is pen en papier. Maar ook fantasia en creativiteit

Fotopersbureau John Claessens

oktober

- 07 promotie van ir. H.J. Pels Mignotprijs-uitreiking 1988
- 10 UR-vergadering
- 11 CvD-vergadering promotie van ir. P.M.J. Scheeren
- 14 promotie van ir. J.H. Boelee Afscheidscollege prof.dr. J.A. Pouls (fac. N)
- 17 Uitloop UR-vergadering
- 18 promotie van ir. M.L.P.M. Verhoeven
- 19 I-diploma-uitreiking fac. T
- 20 I-diploma-uitreiking fac. B
- 24 I-diploma-uitreiking fac. W
- 25 CvD-vergadering promotie van ir. J.J.P. Bruines
- 26 I-diploma-uitreiking fac. E
- 27 I-diploma-uitreiking fac. E
- 28 Afscheidscollege prof. D. Slebos (Arch. HBO) fac. B

Volleyballers gezocht

Hightecs, het team van de personeelsvereniging van de TUE, zoekt twee enthousiaste volleyballers die op het niveau van de 2e klasse recreatiecompetitie mee willen spelen. Ook volleyballers die alleen de trainingen willen volgen zijn welkom. Trainingsavond: dinsdag van 20.00 tot 21.30 uur in de sporthal. Wedstrijdavond: thuiswedstrijden op woensdag om 20.30 uur in de sporthal, uitwedstrijden afhankelijk van de speelavond en speeltijd van de tegenstander (maandag t/m donderdag). Inlichtingen en aanmelding bij: Hans van Wijk (sectieleider), Bestuursgebouw 1.03, tst. 2055.

Ledenvergadering PV

Dinsdag 25 oktober houdt de PV haar algemene ledenvergadering. De bijeenkomst vindt plaats in het PVOC en begint om 17.00 uur. Tijdens de vergadering worden koffie en broodjes aangeboden. De stukken voor deze vergadering zijn verkrijgbaar bij de secretaris, Greet Pieksma BG 0.04, en vanaf 17 oktober ook bij de voorzitter, Wien Verbeek RC 0.01. Indien men van plan is de vergadering bij te wonen, dan wordt men om organisatorische redenen verzocht dit te melden bij een van de bestuursleden.

oktober

- 07 vertrek Spanje
- 18 lezing veiligheid
- 21 zaalvoetbaltoernooi
- 22 kinderfilm
- 25 alg ledenvergadering

november

- 03 start bloemschikken voor gevorderden
- 19 kinderfilm

Op de donderdagen vrije openstelling PVOC vanaf 17.00 uur.

Een rubriek voor studenten en medewerkers van de TUE. Niet voor commerciële doeleinden, zaken boven f 15.000 worden geweigerd. De redactie beslist over plaatsing en definitieve tekst. Cursiefjes kosten per stuk f 2,50 met een maximum van 25 woorden. Opgave alleen mogelijk schriftelijk bij de redactie.

aangeboden

Alpen Kreuzer 'Super' '84 met voor-
tent, luifel, res.wiel, imp., dekzeil,
kantelbeugel, oploop rem en afdek-
hoes. Prijs f 3250,- Tel. 41 0941 of
tst. 3664.

Wetensch. rekenmachine, Casio FX
550- 10 digit - 30 wetensch. functies
- met gebruiksaanwijzing - i.z.g.st. f
30,-. Tel. 43 52 02 (Maarten van
Beuningen).

Goede herenfiets met ANWB-slot. f
75,-. Tel. 45 27 93.

Voor kleine of grote kamerverhuizing-
en bellen naar 04950 - 243 54.
Kosten f 47,50 in Eindhoven en
omgeving.

De foto's van de cric-Parijs (maart
i.l.) zijn al héééél lang klaar! Willem-
straat 41, tel. 43 79 67 (Nicoline).

Twee studenten zoeken mede-
skieërs om met een busje op winter-
sportvakantie te gaan. Tel. 020 -
83 46 64.

Gratis af te halen op knap kast
(hout) Tel. 81 51 85 (Judi).

Philips CD 304, topklasse CD speler
met afst.bed, nieuw uit doos, half jaar
garantie f 550,-. Tel. 48 04 73.

Je geeft een feest en wilt daarbij
andere, leuke en swingende muziek.
Tel. 43 83 25.

Gediplomeerd pianiste geeft privé
en groepslessen aan beginners en
gevorderden. Speciaal studententa-
let. Tel. 81 44 87.

Talbot 1510LS, '11 - '79, APK ge-
veerd, trekhaak, NWE. uitlaat, A.V.
emmen en LV. banden, f 1000,-. Tel.
33 39 81.

Native speaker, academicus en beë-
digd vertaler, vertaalt al uw artikelen,
scripties etc. in of uit het Engels
n.b.v. wordperfect. Ook correctie.
Drs. P.E.Davies. Tel. 030 - 52 26 95.

Uitvoerder, compact, zeer geschikt
voor kamerstudent. f 45,-. Tel.
32 96 7.

Tennisracket Donnay master 25 in-
clusief hoes f 75,-. Tel. 11 33 82
(red).

Telefoonkijker voor studentenhuus.
Tel. 11 88 22 (Narda).

Bureau met 2 laden i.z.g.st. Prijs f
5,-. Tel. 44 06 14 (Janine).

De huur garage/winterstalling.
Oschdijk 337. Tel. 45 44 79.

Zw/w TV & UHF conv (goed voor
'omp Term). 1 antieke TV (rond
953) f 15,-. Diverse TV-onderdelen
n (antieke) radiobuizen. Oude band-
recorder f 10,-. Tel. 45 33 91.

gevraagd

Student voor algemene huiswerkbe-
leiding voor MAVO-leerling gedu-
rende 3-5 middagen per week. Tel.
144 14.

Omdat onze tafelkleden uit de grote
zaal gaan uithangen en vies zijn en
er geen geld meer is voor nieuwe,
zoeken wij nieuwe groene kleden,
liefst niet aan elkaar genaaid. Wie
daarvoor zorgt, krijgt als beloning
een krat bier naar keuze, of 25
glazen bier. Te nuttigen in een
bekend Woensels café. Conciërges
auditorium.

Goede 2e hands piano en 2e hands
tekentafel met loopwagen. Tel.
43 52 02 (Maarten van Beuningen).

Met spoed: Tafeldame voor groots
gala (15-10/16-10). Geen bijbedoe-
lingen. Tel. 44 51 12 (Frank K).

Heb je geen plaats voor jou tekenta-
fel en wil je hem voor 1 jaar stallen?
Tel. 12 33 72 evt. tegen vergoeding!
(Vera).

Karate/judopak (medium). Tel.
45 56 93 (Mej. Witte).

Het tuniñahuis organiseert in samen-
werking met Binas een dubbelvlate-
rugschudtijdenuquête om de gemid-
delde terugschudtijd te bepalen geef
uw tijd op tel. 45 24 33.

Skimania is back! Let op de (gele)
aankondigingen op de publicatiebor-
den, reageer snel want vol is vol!

Wil jij ook lekker wakker worden?
Rijd dan mee! Tilburg - Eindhoven.
Dagelijks; je wordt gehaald en
gebracht. Tel. 013-68 39 82.

kamers

Kamer aangeboden in ruim en gezell-
ig studentenhuus voor de maanden
dec./m maart, 12 m2, f 250,- inclu-
sief. Tel. 45 27 93.

mensen

Bedankt

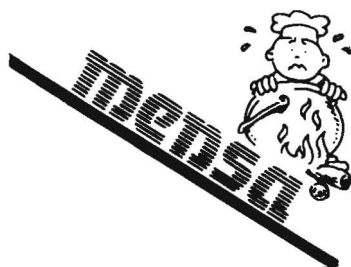
Mede namens mijn vrouw en
kinderen wil ik mijn vrienden en
collega's bedanken voor de fijne
receptie.
Dolf van Roon.

Ledenvergadering ABVA-KABO

Woensdag 26 oktober houdt de
ABVA-KABO een ledenvergade-
ring in het bestuursgebouw, ver-
gaderzaal 1. OP de agenda staan
onder andere: de voorbereiding
van de vergadering van het Over-
leg Orgaan Personeelszaken en
OVP en de ervaringen van leden
met het functioneren van dienst-
commissies. De vergadering be-
gint om 12.45 uur.

kort

● Vorige week is de eerste steen
gelegd van het kinderdagverblijf
dat op de campus van Univer-
siteit Twente in aanbouw is. Het
is een van de eerste verblijven
die zonder overheidssubsidie
gaat draaien. Architecte ir.
Jeanne Dekkers, voormalig TUE-
studente, heeft het gebouw ont-
worpen.

Maandag 10 oktober
Gebonden aspergesoep
Pepervlees of varkensvleeskerriera-
gout
Gekookte rijst of aardappelpuree
Doperwtten of sperzieboontjes
Appelmoes
Fruit of hopjesvla of vanillevla met
lange vingers en slag

Dinsdag 11 oktober
Groentesoep
Chili con carne, gemalen kaas,
plakje ham, tomatensaus
of
Boerenkoolstampot, braadsaus,
plakje casselerrib,
stuk rookworst
Witte kool-kummelsalade
Fruit of yoghurt of chocoladevla

Dinsdag 11 oktober (vegetarisch)
Gebonden aspergesoep
Schorseneren à la creme
Groenteburger tomatensaus
Capucijners
Witte kool-kummelsalade
Fruit of yoghurt of chocoladevla

Woensdag 12 oktober
Gebonden kerriesoep
Nasigoreng, gemarineerde drumstick,
satésaus, atjar tjampoer, omelet met
krab en garnalen
of
Snijboontjes, gekookte aardappels,
verse worst, mosterdsaus
Rabarber
Fruit of moccavla of vruchtenvla

Woensdag 12 oktober (vegetarisch)
Groentesoep
Tahoe in satésaus, atjar tjampoer,
omelet
Zilvervliesrijst - nasi
Rabarber
Fruit of moccavla of vruchtenvla

Donderdag 13 oktober
Goulashsoep
Gevulde cotelet of gebakken kabel-
jauwfilet
Apart remouladesaus of braadsaus
Frites of gekookte aardappels
Rode kool met appeltjes en rozijnen
of mexicaanse mix
Gemengde zalmisla
Fruit of vanillevla of chocoladevla

Donderdag 13 oktober (vegetarisch)
Gebonden kerriesoep
Spinazie à la creme met een brood-
crouton en kaas
Gepocheerde eieren
Witte bonen in botersaus
Rauwkostsalade
Fruit of vanillevla of chocoladevla

Vrijdag 14 oktober
Heldere kip-preisoep
Gemengde macaronie
Apart paprika gevuld met tomaten
Vleessaus, gemalen kaas
of
Jachtschotel, gestoofde appeltjes, ui-
ensaus
Rauwkostsalade
Fruit of yoghurt of caramelvla

colofon

onafhankelijk weekblad
voor personeelsleden en studenten van de tu-eindhoven.
verschijnt elke vrijdag, in de vakanties onregelmatig.

redactie: jan ummels (hoofdredactie), walter van hulst (eindredactie),
rob weijs, cees van keulen, rudy pijfers.

medewerkers: job arts, lizet kruyff, dons reerink,
marijke heezen, ine van diepenbeek, marjorie schreuder,
bas van os (student), gaby zeyen (student), kees van overveld (tekenaar),
hendrik venema, edwin schröder (student), hans van de pol (eijk),
harrie quispel (eijk), michel van veen (student), erik geelen, robert elbrink (student),
petra van helvoort (studente), annemiek douw (studente), jasper vink (student).

redactieraad: drs. aat vervoorn, prof.dr. frans sluijter, casper schuurung,
greetje den ouden-dekkers, guus luymen.

vormgeving: piet de koning, cliff hasham.

zetwerk: martien van velhoven, albert nelissen, ronny dassen.

fotografie: bert tempelaars, joop dassen, hans van der burgt

druk en brokering: drukkerij en binderij van de stafgroep reproductie en
fotografie (ctd)

oplage: 10000 ex.

issn 0920-6876

advertenties: van der meulen promotions, fivel 27, postbus 413, 9200 AK drachten,
tel. (05120) 20936.

redactie-adres: technische universiteit eindhoven, hg 0.40, postbus 513,
5600 MB eindhoven, tel. (040) 47 29 61 / hoofdredactie 47 44 41.

administratie en bezorging: toezending aan werkstudenten: bureau centrale
studentenadministratie hoofdgebouw, b 12, tel. (040) 47 25 09.

interne bezorging: bureau post- en archiefzaken, tst. 21 21
toezending aan gepensioneerde tu-medewerkers: dienst personele zaken, tst. 2060.

kopij: dient (getypt) een week voor de verschijningsdatum (vrijdags 15.00 uur) in het
bezit van de redactie te zijn.

lezersbrieven, voor de rubriek 'open opinies' (ingezonden stukken) worden geplaatst als
ze kort en zakelijk zijn.
alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en eventueel het telefoonnummer van de
afzender.

voor overneming van (delen van) gesigioneerde artikelen gelieve men contact op te
nemen met de redactie.
in andere gevallen dient men te vermelden: overgenomen uit cursor, weekblad van de
tu-eindhoven

Bekijk 't maar

Onder redactie van Rudy Piijfers

Modern valluik

De renovatie van de veelgebruikte liften in het hoofdgebouw is bijna klaar. De vroegere relaisbesturing heeft plaats gemaakt voor moderne elektronica. Door de snellere aanzet duurt de verplaatsing korter. In de loge van de bewakers is voor een slordige 35.000 gulden een nieuwe signalering en besturing op afstand aangebracht. Een beeldscherm geeft alle bewegingen van de liften aan en meldt bovendien een indicatie van het aantal personen in de lift (berekend uit de vloerbelasting). Bij evenementen kunnen de liften geprogrammeerd worden voor een bepaalde verdieping. Een andere mogelijkheid is het vangen van dieven: de bewakers kunnen de deuren blokkeren en de lift naar beneden dirigeren. Dit alles via een computer. Net als vroegere kasteelheren. Die hadden voor ongewenste bezoekers een valluik bij de ingang.

Maar niet alle bewakers zijn even gelukkig met de nieuwe snufjes. Het naar beneden dirigeren van de liften in geval van brand bijvoorbeeld gebeurde tot voor kort met een sleutelschakelaar vanuit de loge van de bewakers. Dat is

nu anders. De bediening via de computer spreekt echter niet meer direct voor zich. 'Men moet er bijna voor gestudeerd hebben' zegt een van de betrokkenen. Tijd om boekjes te raadplegen is er bij brand in elk geval niet. Veiligheidscoördinator ing. Wim Pijnenburg wil van eenvoudiger knoppen niet direct weten. Hij vindt dat de bewakers hun zaakje maar goed moeten leren. Bas Hardam van de Bouwtechnische Dienst vindt dat de TUE wel met moderne technieken meemoet. De bewakers zien het echter als duur 'speelgoed'. Voor hen had het geld besteed mogen worden aan vernieuwing van de portotoons voor de brandweer, die onbetrouwbaar gebleken is. Het streven naar het meest moderne heeft bovendien gezorgd voor vertraging bij het aanbrengen van noodverlichting in de liften, zo blijkt uit de woorden van Hardam. Dat kan nog maanden duren.

Mores leren

De mores dienen weer in ere hersteld te worden. Dat valt althans op te maken uit een redactioneel stukje in Hic Est, het clubblaadje van studentenvereniging SSRE. Nummer tien van jaargang 31 geeft een aardige beschrijving van de enorme puinhoop die blijkbaar ontstaat bij officiële recepties. Enkele voor-

beelden: '...leden komen drie keer in verschillende functies feliciteren en zetten even zo vaak hun poot in het receptieboek...eigenwijze dispuuten dringen zich voor de TU-autoriteiten...het receptieboek ziet er rommelig uit.' Dat kan toch niet voor een zichzelf respecterende vereniging. Daarom volgen op dezelfde pagina nog enkele nuttige wenken:

- Autoriteiten, bevriende besturen en dergelijke gaan voor;
- Dispuuts- en onderverenigingen gaan voor gewone leden;
- Men feliciteert maar één keer en zoekt bij voorkeur de protocol-lair hoogste functie daarvoor uit;
- Men stelt zich midden tegenover het bestuur op en schudt (na een eventueel toespraakje) achtereenvolgens praeses, ab-actis, fiscus, vice-praeses en assessor (midden, links, rechts, links, rechts) de hand;
- Men tekent hierna pas het receptieboek (ook eenmaal).

Het virus van wangedrag moet uit de gelederen van SSRE verwijderd worden, dat is wel duidelijk. En niet alleen bij de studenten, ook de hoogleraren gaan in de fout. Het verhaaltje in Hic Est noemt de stoelendans die de hoogleraren uitvoerden bij de opening van het academisch jaar, het voorbeeld van een lachwekkende protecolaire vertoning.

Kunst

Het leven van een kunstenaar gaat niet altijd over rozen. Dat ondervond Jan van Gogh. Studium Generale nodigde hem uit om een tentoonstelling over glas op te zetten in de hal van het hoofdgebouw van de TUE. Acht maanden zwoegen, dat wel. Maar dan staan de kunstobjecten er ook prachtig bij. Vooral de glas-en-waterfontijn. Klaar om tijdens een feestelijke opening bewon-

derd te worden. Helaas geen opening, geen receptie. Niet getreurd. Een kunstenaar blijft vrolijk. Bovendien is er geen tijd om lang stil te staan. De volgende tegenslagen dienen zich aan. Op een TUE zitten studenten die origineel proberen te zijn. Ze gooien zeep of kleurstoffen in waterbakken van de glastentoorstelling, of plakken reclamestickers van de Albert Hein op een glazen tafel en stoel. Een hoop werk om dat weer in orde te maken. En teleurstelling. Tot overmaat van ramp blijkt de vloer onder de fontijn gebarsten te zijn. En dan moet de fontijn maar stopgezet worden. Er mag geen spatwater in de kelder lopen. Als Van Gogh anders wil moet hijze maar een oplossing verzinnen. De TUE doet niets. Voor de kunstenaar zit er dus niets anders op dan op de knieën de scheuren in de vloer dicht te smeren. Van Gogh: 'Men heeft hier geen fantasie. Alleen de stekker eruit trekken lukt nog. Maar een oplossing wordt niet gezocht.' Over Studium Generale is hij absoluut niet te spreken. Van die kant heeft hij weinig medewerking ervaren. 'Studium Generale is een slapende beweging,' stelt hij dan ook resoluut. Meteen beseffend dat de woorden 'slapen' en 'beweging' een prachtige paradox vormen. Kunstenaar in hart en nieren.

Terzake derhalve dezerzijds

De notulen van het Overlegorgaan Personele Zaken, ook wel OOP genaamd, worden altijd tot op de komma uitgemolken. Voorzitter, woordvoerder en juridisch dienst buigen zich meermalen over het eerste concept. Na verstrepen en overleg blijft de volgende wartaal over: '...thans worden nog steeds gewacht op het antwoord...dienaangaande zijn tendensen uitgezet...en dat terzake derhalve dezerzijds...geinformeerd wordt naar een beweerdelijke, voorgenomen opheffing van de zogenaamde knelpuntenpot...' Een vraag naar het ontstaan van het personeelsverloop levert dit veelzeggende stijlbloempje op in de notulen: 'De voorzitter antwoordt dat dit aan maatschappelijke omstandigheden e.d. is te wijten.' Doorgevraagd wordt er niet meer. Althans dat blijkt uit de notulen. Consensus der onbegrijpelijkheid?

Eiffeltorens beproefd

Wie maakt de sterkste Eiffeltoren. Dat was de opgave voor de constructiewedstrijd voor eerstejaars van Werktuigbouwkunde. Afgelopen woensdag 5 oktober was de beproeving bij de Dommel. Natte pakken werden er in ieder geval gehaald.

Oude nummers

Voor wie de start van de nieuwe jaargang heeft gemist, of op een andere manier de verzameling Cursors niet compleet heeft: bij de redactie in het hoofdgebouw kamer 0.40 liggen van de meeste nummers nog extra exemplaren. Zelfs nog van vorige jaargangen. Om mee te nemen.